

WELKOM IN SYDNEY

EEN GIDS VOOR EN DOOR NEDERLANDERS
April 2006

VOORWOORD

“Welkom in Sydney” is een boekje waarvan iedere Nederlander in Sydney vond dat het gemaakt zou moeten worden, maar ja.... wie was bereid er tijd en energie in te steken?

Hulde daarom aan de initiatiefnemers en opstellers!

Ik heb in de loop der jaren in veel landen dergelijke handige gidsen gezien, maar dit is de eerste met een “psychologisch voorwoord” van de opstellers. Weinig mensen hebben oog voor deze, toch zo belangrijke, kant van het verhuizen. Het siert de schrijvers dat zij hier de nodige aandacht aan besteden.

Ik hoop dat iedere nieuwkomer goed gebruik van dit boekje zal maken en dat velen geïnspireerd zullen worden bij te dragen aan uitbreiding en het up-to-date houden ervan.

**Madelen de Planque
Consul-Generaal**

!! IN NOODGEVALLEN !!

**POLITIE
BRANDWEER
AMBULANCE**

BEL:

0 0 0

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	1
A. ALGEMEEN	6
1 Inleiding	6
2 De eerste aanschaf: het stratenboek	6
3 Een stukje psychologie: de effecten van een internationale verhuizing	6
4 Consulaat-Generaal.....	8
5 Verblijfs- en werkvergunning	9
5.1 Tijdelijk visum (temporary visum)	9
5.2 Permanent visum.....	9
5.3 Australisch paspoort.....	10
6 Nederlandse Netwerken	11
6.1 Dutchlink.....	11
6.2 DACC	11
7 Het Gemeentehuis (City Council).....	11
8 Werken in Sydney.....	12
8.1 Vaste baan.....	12
8.2 Contract-werk	12
8.3 Eigen bedrijf.....	12
GELD	14
1 Huizen	14
1.1 Huizen huren.....	14
1.2 Huizen kopen	15
2 Auto's.....	16
2.1 Autoverzekering en jaarlijkse keuring	16
2.2 Tolwegen.....	16
2.3 Auto kopen en verkopen	17
2.4 Rijbewijs	17
3 Belasting	18
3.1 Inkomstenbelasting	18
3.2 Capital Gains Tax (Vermogenswinst belasting)	19
3.3 Fringe Benefits Tax (Belasting op inkomsten uit natura).....	19
3.4 Living Away From Home Allowance (LAFHA).....	19
3.5 Medicare en surcharge levy	19
3.6 Pensioen	20
3.7 Packaging.....	20
3.8 Married, de facto, single	20
4 Tax File Number	20
5 Banken en Verzekeringen	21
5.1 Openen van een rekening.....	21
5.2 Aanvragen credit card	21
5.3 Algemene geldzaken.....	21
5.4 Internationale transfers.....	22

5.5	Sparen via ING Direct	22
5.6	De Top 10 Banken	22
5.7	Verzekeringen	22
B.	GEZONDHEID	24
1	Gezondheidszorg	24
2	Medicare	24
2.1	Australiërs en Permanent Residents	24
2.2	Temporary Residents	25
3	Particuliere ziektekostenverzekeraars	25
4	Zwangerschap en geboorte	25
4.1	Welk ziekenhuis?	26
4.2	Public of Private	26
4.3	Shared care	26
4.4	Geboortecentrum	26
4.5	Consultatiebureau	27
4.6	Formaliteiten: staatsburgerschap	27
4.7	Baby-bonus	27
4.8	Inschrijven in Den Haag	27
5	Ziekenhuizen	28
5.1	Enkele Public Hospitals	28
5.2	Enkele Private Hospitals	28
5.3	Voedselallergieën	28
C.	HET ONDERWIJS	30
1	Het reguliere onderwijs in Sydney	30
1.1	Public versus private schools	30
1.2	Peuter en kleuteronderwijs	30
	• Playgroups	30
	• Daycare Centres (Kinderdagverblijven)	31
	• Family Day Care – Home Based Childcare	31
	• Pre-Schools	31
1.3	Lagere scholen	31
	• Before and After School Care (Naschoolse opvang)	32
1.4	Middelbare scholen	32
1.5	Andere privé scholen	33
1.6	The American International School	33
2	Nederlandse school	33
3	Universiteit	34
4	TAFE	34
5	Post-graduate universiteit/business schools	35
D.	HET LEVEN IN SYDNEY	36
1	Wonen: waar?	36
2	Winkels	37
2.1	Markten	38
3	Nederlandse etenswaren en winkels	38
4	Sydney– activiteiten en uitgaansleven	39
4.1	Activiteiten	39

4.2	Activiteiten met kinderen.....	40
4.3	Uitgaansleven.....	40
5	Huishoudelijke hulp en babysitters.....	41
6	Fooien en afdingen.....	41
7	BYO.....	42
8	Koffie bestellen.....	42
9	Elektrische apparaten.....	43
10	Lampenfittingen.....	43
11	Douane.....	43
12	Activiteiten door en voor Nederlanders georganiseerd.....	43
12.1	Nederlandse koffieochtend.....	43
12.2	Nederlands tennistoernooi.....	43
12.3	Nederlands Hockeyen.....	44
12.4	Nederlands Golftoernooi.....	44
12.5	Expatriate Club.....	44
12.6	Privé Nederlandse les.....	44
13	Internationale (vrouwen)clubs.....	45
14	Telefoon, televisie en internet.....	45
14.1	Telefoon.....	45
14.2	Mobiele Netwerken.....	45
14.3	Internetaansluitingen.....	45
14.4	Goedkoop naar Nederland bellen.....	46
14.5	Kabel TV.....	46
14.6	Nederlandstalige radio.....	46
14.7	Nederlandse TV.....	46
15	Spinnen en slangen.....	47
15.1	Sydney Funnel-Web Spider.....	47
15.2	Red-Backed Spider.....	47
15.3	Agemene veiligheidsregels:.....	48
15.4	Slangen.....	48
15.5	Meer informatie over slangen en spinnen.....	48
16	Zee en zon.....	49
17	'Total Fire Ban'.....	50
18	Water restricties.....	50
19	Taalproblemen.....	50
E.	Ook handig om te weten.....	53
F.	VERDERE INFORMATIE.....	55
1	Informatie in boeken en magazines.....	55
2	Telefoonnummers.....	56
3	Websites.....	57
4	Activiteitenkalender.....	62
•	Internationale Kledingmaten.....	63
G.	INDEX.....	64
	NAWOORD.....	67

A. ALGEMEEN

1 Inleiding

Dit is een boek voor alle Nederlanders die naar Sydney komen: mannen, vrouwen, families, jong, oud, lokaal contract, expat/uitgezonden door hun bedrijf. Een ieder die gaat verhuizen naar een ander land gedurende korte of lange tijd heeft hulp nodig in het begin.

Alle informatie die hierin beschreven staat, is verzameld door een groot aantal Nederlanders en, voor zover wij weten, op dit moment de juiste. Het is een werkstuk in beweging omdat het leven nou eenmaal aan verandering onderhevig is. Daarom kunnen wij geen verantwoordelijkheid nemen voor eventuele onjuistheden.

Door dit boek op internet te zetten, is het voor iedereen met een computer bereikbaar geworden. Het is makkelijk om een dergelijk bruikbaar boek gewoon uit te kunnen printen. Iedereen heeft belangeloos aan dit project meegewerkt.

Graag zou ik jullie voor deze gratis dienst willen vragen een donatie te maken aan het Quest for Life Centre. Dit instituut onder leiding van Petrea King organiseert cursussen voor mensen die een traumatische ervaring hebben gehad, bijvoorbeeld na de constatering van kanker of het overlijden van een dierbare. Voor meer informatie ga naar www.questforlife.com.au of www.petreaking.com.au. Je kunt een cheque sturen naar Quest for Life, P.O. Box 390, Bundanoon NSW 2578 of bellen naar 02 4883 6599 om je credit card gegevens door te geven voor een eenmalige donatie, klein of groot.

2 De eerste aanschaf: het stratenboek

Op het moment dat je in Sydney komt wonen, is het aanschaffen van een stratenboek een must. Er zijn twee grote aanbieders: de 'Gregory's' en de UBD. Ze zijn te verkrijgen bij elke Newsagency en elke boekhandel. Los van het feit dat je nu de weg in en rond Sydney (en de Blue Mountains) kunt vinden, staat er meer nuttige informatie in zoals parken, golfbanen, kerken, flitspalen en taxi-nummers.

3 Een stukje psychologie: de effecten van een internationale verhuizing

Tijdens of na een internationale verhuizing gebeuren er veel dingen met je, met name op emotioneel gebied. Het accepteren van je gevoelens en het herkennen van wat er met je gebeurt, is een eerste stap op weg naar een nieuw en goed begin in dit prachtige land. Zelfs ervaren expats ervaren dit!

Zoek hulp bij andere Nederlanders als je het niet ziet zitten. Iedereen die hier woont heeft hetzelfde meegemaakt. De één reageert nou eenmaal makkelijker dan de ander op nieuwe situaties. Schaam je je er niet voor en neem de telefoon in de hand om mensen te bellen!

Het verhuisproces valt onder te verdelen in de volgende stappen: opwinding/enthousiasme, boosheid, angst/onzekerheid, de terugval en de aanpassing.

- De eerste tijd voor en na een verhuizing is een tijd dat je op veel aandacht kan rekenen, een tijd van opwinding en enthousiasme. Alles is leuk, nieuw en spannend. Je gaat op onderzoek uit. Een soort Alice in Wonderland-gevoel komt er over je heen.
- Boosheid kan een heftige emotie zijn, vooral als je gedwongen bent om te verhuizen bijvoorbeeld. Je laat een goede baan achter, je familie en je vrienden. Herken het gevoel, het is normaal. Als je je boosheid kunt uiten en kunt omzetten in acceptatie zal het makkelijker zijn om de verhuizing te accepteren. Probeer de verhuizing te zien als een nieuwe levenservaring waarin je opnieuw kunt beginnen, andere hobbies kunt leren etc.
- Angst/onzekerheid is een volgende emotie waar je mee te maken kunt krijgen. Nieuwe situaties, vreemde gewoontes, taalproblemen kunnen er toe leiden dat je bang bent om verkeerde beslissingen te nemen voor jezelf of je familie. Bij kinderen zie je vaak dat ze niet naar school willen omdat alles anders en nieuw is en ze nieuwe vrienden moeten maken. Tijd en veel aandacht voor je kinderen zorgen ervoor dat ze vrijwel allemaal binnen zes maanden compleet zijn ingeburgerd.
- Na een tijdje kun je een terugval krijgen: heimwee, ontmoediging, eenzaamheid en superkritisch zijn op je nieuwe land: alles is beter in Nederland. De telefoon gaat niet zo vaak als je gewend was en alles is “niet leuk”. In plaats van de verschillen tussen Sydney en Nederland te accepteren, ben je geneigd om je oude omgeving om je heen te creëren, in huis te blijven zitten en er niet op uit te durven gaan.
- Ga op zoek naar nieuwe dingen, maak je nuttig op school, ga vrijwilligerswerk doen, zoek een baan en bel die ene mevrouw of meneer van wie je via via het telefoonnummer hebt gekregen. Omdat iedereen hetzelfde heeft meegemaakt, zal men je willen helpen, maar na een introductie moet je zelf ook actie durven ondernemen.
- Na verloop van tijd (en ja, het kost tijd) zal je je thuis voelen, met nieuwe vrienden, nieuwe (of oude) hobbies. Geduld en het accepteren van alle gevoelens die langs kunnen komen, zorgen ervoor dat je als familie hechter wordt. Communicatie is hierbij wel het toverwoord. Kinderen voelen zich weer veilig en zijn blij met hun nieuwe leventje.

Het kost al gauw een half jaar tot een jaar om na een verhuizing weer ingeburgerd te raken. Vaak is degene die voor het werk hierheen komt het eerst gewend: zijn of haar dag is al snel ingedeeld. Daarna komen de eventuele kinderen en pas als laatste zal de thuisblijvende partner aan zichzelf kunnen gaan denken. Maar dan komen ook de voordelen van verhuizen aan het licht: nieuwe vrienden, nieuwe obstakels makkelijker het hoofd kunnen bieden, stad en omgeving gaan verkennen, intensiever contact met je eigen partner en eventuele kinderen omdat je meer op elkaar bent aangewezen, geen wekelijkse familieverplichtingen, maar lekker naar het strand, kamperen of naar de bergen.

Het Koninklijk Instituut voor de Tropen heeft een aantal handige boeken uitgegeven. Ze vermelden een aantal boeken op hun website: www.kit.nl/publishers.

- *Expathandboek, de wegwijzer voor leven en werken in het buitenland*; www.expathandboek.nl; ISBN 90 6832 568X
- *Wereldkids, voor en door Nederlandstalige kinderen wereldwijd*; samengesteld door Martine Zoer; ISBN 90 6832 9766
- *Grenzeloos communiceren, een nieuwe benadering van interculturele communicatie*; geschreven door Nico Vink; ISBN 90 6832 5620
- *Een bestaan als expatriate, handleiding voor vertrek*; geschreven door Frits Quarles van Ufford; ISBN 90 6832 5663
- *Opgroeien in het buitenland*; geschreven door Emmy Kunst, Marianne Simons, Ferko Ory; ISBN 90 6832 5647
- *When abroad do as the local children do*; geschreven door H. van Swol-Ulbrich & Bettina Kaltenhauser; ISBN 9055942626

Voor Hestia-cursussen (informatie over verhuizen naar het buitenland) kun je terecht bij: Lydia Herremans of Gabrielle Rosenbaum

www.hestianet.nl / hestia@wxs.nl

Tel.: 040 246 0 225

Fax: 040 246 1 742

Een aantal bedrijven zijn aangesloten bij "Global Connection". Als werknemer kun je je aanmelden en van hun diensten gebruik maken. Een keer per kwartaal ontvang je een magazine met leuke artikelen, tips en wetenswaardigheden. Website: www.global-connection.info. Voor meer informatie: +31 182 300 000.

Kijk ook bij www.werldexpat.nl of www.wereldkids.nl.

4 Consulaat-Generaal

Het is absoluut handig om de website van het consulaat te bekijken. Hier wordt informatie gegeven over tal van onderwerpen, onder andere paspoorten, onderwijs, business, handel, culturele activiteiten, toerisme en pensioenen.

Website: www.netherlands.org.au
Consul-Generaal: Mw. M.M. (Margarita) Bot
Consul: Dhr. H.P. (Paul) Thépass
Eerste aanspreekpunten: Susan Holgate, Frances Derschouw

Bezoekadres: Level 23, Tower 2, Westfield Bondi Junction 101 Grafton Street (cnr Grosvenor Street) Bondi Junction NSW 2022	Postadres: P.O. Box 261 Bondi Junction NSW 1355 Tel. 9387 6644 Fax 9387 3962 E-mail syd@minbuza.nl
Bezoekuren: maandag-vrijdag 10:00-13:00	

5 *Verblijfs- en werkvergunning*

Er zijn verschillende soorten verblijfs- en werkvergunningen. Je kunt als *temporary resident* worden aangemerkt of als *permanent resident*. Visa kunnen worden aangevraagd bij de Australische ambassade in Den Haag. Dit is over het algemeen een lang proces. Visa kunnen ook worden aangevraagd in Australië bij het Department of Immigration and Indigenous Affairs (DIMIA), maar dit duurt nog langer en is moeilijker. Afgezien van de lengte waarvoor ze worden afgegeven, is het grootste verschil tussen een temporary en een permanent visum dat een temporary visum verbonden is aan een baan ('sponsorship'); met een permanent visum ben je niet afhankelijk van een baan. Je geniet echter bepaalde belastingvoordelen met een temporary visum, die je niet hebt met een permanent visum (zie ook 'Living Away from Home Allowance').

Als je met je partner in Australië bent, kan deze meeliften op jouw visum als je kunt aantonen dat je al meer dan een jaar een vaste relatie hebt. Omdat het nogal nauw komt met de vereisten en formulieren bij het aanvragen van een visum is het aan te raden om de aanvraag van je visum te laten regelen door een immigration consultant.

5.1 *Tijdelijk visum (temporary visum)*

Er zijn verschillende soorten temporary visa: een studentvisum, een toeristvisum en een temporary visum met sponsorship (457-visum). Visa worden afgegeven voor periodes van een paar maanden tot maximaal 4 jaar. Temporary visa kunnen worden verlengd. Aan elk visum zijn weer verschillende voorwaarden verbonden. Zo mag je onder een studentvisum maar beperkt werken. Het meest voorkomende visum is een 457-visum dat wordt aangevraagd als je werkgever je wilt sponsoren. Werkgevers hebben een overkoepelend bedrijfssponsorvisum nodig voordat zij werknemers kunnen sponsoren. Om voor een 457-visum in aanmerking te komen, moet je specifieke ervaring en vaardigheden hebben.

Omdat het temporary 457-visum verbonden is aan het sponsorship van een werkgever, moet je een nieuw visum aanvragen als je van werkgever verandert, en wel binnen 28 dagen.

5.2 *Permanent visum*

Een permanent visum kan worden aangevraagd als je naar Australië komt, of als je al een temporary visum hebt in Australië. Er zijn twee manieren om in aanmerking te komen voor een permanent visum: via een puntensysteem of door nominatie van je werkgever. Om via het puntensysteem een visum te krijgen moet je een bepaald aantal punten hebben. Je krijgt punten voor onder andere opleiding, werkervaring en leeftijd. Je werkgever kan je ook nomineren voor een permanent visum.

Documenten die onder andere nodig zijn om een permanent visum aan te vragen zijn: een CV, diploma's en verklaringen van werkgevers. Verder moet je een X-Ray laten maken van je longen om aan te tonen dat je geen TBC hebt en krijg je een medisch onderzoek (inclusief AIDS-test). Immigration consultants kunnen je precies vertellen voor welk visum je in aanmerking zou kunnen komen en welke documenten vereist zijn voor de aanvraag.

Een permanent visum moet elke 5 jaar worden verlengd. Als je de laatste 2 van de 5 jaar in Australië hebt gewoond, wordt je permanent visum vanzelf verlengd. Als je de laatste 2 jaar niet in Australië bent geweest, dan kijkt het Ministerie van Immigratie naar je banden met Australië (familie in Australië, investeringen etc.). Voor details, neem contact op met een immigration consultant.

5.3 Australisch paspoort

Als je 2 jaar in bezit bent van een permanent visum, kun je ‘Australian citizenship’ aanvragen. Als Australian citizen mag je stemmen. Zelfs als je lange tijd uit Australië bent weg geweest kun je, mits je je Australische paspoort op tijd hebt verlengd, altijd weer in Australië gaan wonen zonder dat je een verblijfsvergunning nodig hebt.

Onder Nederlandse wetgeving geldt het volgende (tekst volgens Rijkswet op het Nederlanderschap):

“De wijziging van de Rijkswet per 1 april 2003 heeft tot gevolg dat iedere Nederlander met een dubbele nationaliteit het Nederlanderschap kan verliezen door langdurig verblijf buiten het Koninkrijk der Nederlanden of buiten de Europese Unie. Het geboorteland van de Nederlander speelt daarbij geen rol.

Als u naast het Nederlanderschap gedurende tien jaar ten minste één en dezelfde vreemde nationaliteit bezit én tien jaar buiten het Koninkrijk der Nederlanden en buiten de Europese Unie verblijft, verliest u het Nederlanderschap.

Het verlies van het Nederlanderschap kunt u voorkomen door:

- *ten minste één jaar hoofdverblijf te hebben in het Koninkrijk der Nederlanden of de Europese Unie;*
- *tijdig, dus vóór de termijn van tien jaar afloopt op 1 april 2013, een Nederlands paspoort of bewijs van Nederlanderschap aan te vragen. Op de dag dat het paspoort of het bewijs van Nederlanderschap is afgegeven, begint een nieuwe termijn van tien jaar te lopen.*

In het algemeen geldt onder de gewijzigde Rijkswet dat als u vrijwillig een andere nationaliteit krijgt, u het Nederlanderschap verliest. Daarop gelden per 1 april 2003 de volgende uitzonderingen:

- *als u in het land van die andere nationaliteit bent geboren en u daar uw hoofdverblijf heeft op het moment dat u de andere nationaliteit krijgt, dan verliest u het Nederlanderschap niet;*
- *als u voor uw 18^e jaar vijf jaar lang onafgebroken hoofdverblijf heeft gehad in het land van die andere nationaliteit, dan verliest u het Nederlanderschap niet;*
- *als u een andere nationaliteit wilt krijgen, verliest u het Nederlanderschap niet als u gehuwd bent met iemand van die andere nationaliteit.”*

Omdat de nationaliteitswetgeving in sommige gevallen ingewikkeld is en uitzonderingsgevallen kent, is het raadzaam hierover contact op te nemen met het Consulaat-Generaal in Sydney of hun website (www.netherlands.org.au) te raadplegen.

Je kunt ook terecht op de site van het Ministerie van Buitenlandse Zaken: www.minbuza.nl.

6 Nederlandse Netwerken

6.1 Dutchlink

Dutchlink (www.dutchlink.com.au) is een overkoepelend orgaan in NSW dat allerlei informatie samenbrengt voor de Nederlandse gemeenschap. Dutchlink organiseert diverse evenementen op zakelijk, sociaal en cultureel gebied. Als nieuwe Nederlander in Sydney is het aan te raden om lid van Dutchlink te worden, omdat je dan op de hoogte wordt gehouden wat er allemaal gebeurt. Het is een ideaal platform om andere Nederlanders te leren kennen tijdens de borrels en evenementen die Dutchlink organiseert. Dutchlink is de 'opvolger' van de vroegere ANCOC: Australian Netherlands Chamber of Commerce, de Kamer van Koophandel.

6.2 DACC

Het Dutch Australian Cultural Centre is in 1983 opgericht en heeft als doel '*the collection, preservation, promotion and dissemination of Dutch culture and heritage in Australia*'.

Het vertegenwoordigt een bron van informatie over de tijd dat de eerste Nederlanders hierheen immigrerden. Het centrum heeft tevens een bibliotheek voor mensen die over Nederland willen lezen, zowel over de economie als over klederdracht en gewoonten. Men organiseert ook tentoonstellingen van Nederlandse kunstenaars en over het leven van Nederlandse immigranten.

Eén van de doelen van het DACC is om Nederlandse cultuur en de historie van Nederlandse immigranten te bewaren, omdat vele Nederlandse sociale clubs in Sydney ernstig vergrijzen.

Meer informatie is te vinden op hun website: www.dacc.com.au of mail naar daccdutch@bigpond.com.

7 *Het Gemeentehuis (City Council)*

Bij je lokale gemeente (City Council) kun je terecht voor informatie over o.a.:

- Kinderopvang, consultatiebureau, speelplaatsen;
- Huisdieren;
- Grof vuil en tuinafval;
- Bouwplannen in de buurt;
- Ouderenzorg;
- Plaatselijke activiteiten en markten;
- Kerken.

Het postkantoor biedt ook veel informatie (veel Postbus 51-achtige folders). Ze kunnen ook je post vasthouden als je met vakantie bent.

Daarnaast beschikt de bibliotheek ook over de nodige informatie. Je kunt overigens gratis lid worden van de bibliotheek. Ze organiseren altijd veel voor kinderen tijdens de schoolvakanties, voor peuters en kleuters, en voor volwassenen.

8 Werken in Sydney

8.1 Vaste baan

Een vaste baan vinden in Australië is niet eenvoudig. Veel Australische bedrijven zijn een beetje wantrouwig ten opzichte van buitenlanders omdat het voor hen moeilijk is in te schatten wat je ervaring is en wat voor opleiding je hebt gehad. Je moet daarom bereid zijn om een stapje terug te doen voor je eerste baan in Sydney. Je moet verder voorbereid zijn op de Australische manier van “nee” zeggen: dat is dus gewoon niets meer laten horen. Het komt vaak voor dat Australiërs in het begin heel hartelijk zijn en enthousiast reageren en dat je daarna niets meer van ze hoort. Laat je niet uit het veld slaan en laat regelmatig, op een beleefde manier, wat van je horen. De aanhouder wint. Nederlanders worden wel gezien als efficiënte werknemers.

Er zijn verschillende wervings- en selectiebedrijven en on-line recruitment tools. Over het algemeen worden de meeste banen geregeld via het “netwerk”. Dit kan heel moeilijk zijn als je net in Sydney bent aangekomen, omdat je netwerk nog niet zo groot is. Schaam je niet om mensen die je bent tegengekomen op te bellen. Over het algemeen zijn Australiërs erg aardig en bereid om je te helpen. De beste manier om van je netwerk gebruik te maken is “koffie drinken”. In Australië worden veel zaken besproken in coffee shops. Het is heel gewoon om iemand op te bellen en uit te nodigen voor een kop koffie.

8.2 Contract-werk

Veel mensen in Sydney hebben geen vaste baan, maar zijn zelfstandig en doen contract-werk. Je kunt of je eigen bedrijf opzetten of contract-werk doen via een uitzendorganisatie. Net zoals in Nederland heeft de belastingdienst regels wanneer iets wordt aangemerkt als inkomsten uit dienstbetrekking of uit eigen bedrijf. De algemene regel is dat, wanneer je meer dan 80% van je inkomsten uit één klant haalt, er sprake is van een dienstbetrekking. De inkomsten worden dan aangemerkt als inkomsten uit dienstbetrekking. Als je zelfstandige bent en de inkomsten worden als zodanig aangemerkt, kun je veel kosten aftrekken die je niet zou kunnen aftrekken als je inkomsten uit dienstbetrekking geniet. Aftrekbaar zijn dan bijvoorbeeld: deel van je huur als je van thuis werkt en vervoerskosten. Vraag je belastingadviseur naar de details.

Mocht je geen werkvergunning hebben, dan moet je goed uitzoeken wat voor jou het beste is. Over het algemeen is het vrij moeilijk om een werkvergunning te krijgen als je een eigen bedrijf begint. Het is daarom vaak handiger om je te laten uitzenden via een uitzendorganisatie die dan je werkvergunning regelt.

8.3 Eigen bedrijf

Het is vrij gemakkelijk om een eigen bedrijf te starten. Wat je nodig hebt is een ABN (Australian Business Number) en een TFN (Tax File Number).

Voor meer details is het het beste om de volgende websites te bezoeken:

- <http://www.fairtrading.nsw.gov.au>
- <http://www.ato.gov.au>
- <http://www.business.gov.au>
- <http://www.smalbiz.nsw.gov.au>

BELANGRIJK: Als je visum je niet toestaat om in Australië te werken, doe dit dan vooral ook niet! Als je betrappt wordt, word je binnen 28 dagen het land uitgezet!

GELD

1 Huizen

1.1 Huizen huren

Als je op zoek bent naar een huis kun je het beste eerst kijken in welke buurt je wilt wonen. Op donderdag komen alle nieuwe huurhuizen beschikbaar. De meeste makelaarskantoren hebben overzichten met prijzen. Alle huurhuizen zijn open voor inspectie op zaterdag en zondag. Let op, de inspectietijden zijn vaak niet langer dan een half uur. Omdat het een heel gepuzzel is om de bezichtigingen op elkaar af te stemmen is het vaak makkelijker om al voor zaterdag te weten waar je wilt gaan kijken. Zie ook in Deel E: Wonen: waar?

Je kunt ook een relocation agency inschakelen die op maat zoekt.

- A-LOCATE   9968 3123   www.alocate.com.au
- Woodhams   9955 3300   www.woodinternet.com.au
- Toll Transitions   1800 819 167 www.tolltransitions.com.au

Onlangs heeft de Nederlandse Simone Hoffman een relocation agency opgericht onder de naam “**Exclusive Relocation**”: *‘Never underestimate the power of local knowledge’*.

1 Broughton Street
Paddington NSW 2021
www.exclusiverelocation.com.au;
Email: shoffman@exclusiverelocation.com.au;
Telefoon: 9331 3026 (office)
Mobiël: 0413 338 724.

Huren is vrij eenvoudig. De overheid behartigt de belangen van zowel de huurder als de verhuurder. De regels zijn zeer duidelijk en zijn te lezen in de Renting Guide, verkrijgbaar bij de Office of Fair Trading: www.fairtrading.nsw.gov.au - tel. 133 220. Je kunt via Real Estate agencies huren, maar ook rechtstreeks via advertenties uit de krant of van het internet. De Sydney Morning Herald heeft elke woensdag en zaterdag een uitgebreid katern met huizen te huur en te koop. Ook de lokale kranten, zoals de wekelijks verschijnende Wentworth Courier, North Shore Times en Mosman Times hebben advertenties voor huur- en koophuizen.

Onderhandelen over de huurprijs, die overigens per week is, is gebruikelijk. Als je een huurcontract afsluit van langer dan een jaar zou dat een reden kunnen zijn om de huurprijs te verlagen. De huiseigenaar of de agency zal je een heel pakket met voorwaarden geven om te tekenen, waaronder een *‘condition report’*. Dit rapport geeft precies de condities aan van het huis: is er lekkage geweest; zitten er scheuren in de muur; etc. Zorg dat je alles hebt aangegeven in dit rapport omdat het anders tegen je gebruikt kan worden als je weggaat.

Het is gebruikelijk een ‘bond’ (borgsom) van 4 weken te betalen. Je krijgt de bond terug als je het huis in dezelfde staat oplevert als aan het begin van de huurperiode, afgezien van ‘wear and tear’. Wees dus voorzichtig met het spijkers in muren slaan en planken ophangen, omdat de reparatiekosten misschien van je bond worden ingehouden.

Een **huisdier** kan je zoektocht naar het ideale huis belemmeren. Veel huiseigenaren willen alleen huurders zonder dieren.

Als een ‘temporary resident’ kan de huur worden opgenomen in je bruto-salaris. Voor meer informatie, zie onder ‘Living Away From Home Allowance’.

Als je container er nog niet is, kun je tijdelijk meubels huren. Dit is heel gewoon in Australië. Een aantal verhuurbedrijven wordt hieronder genoemd.

Verhuurbedrijven	Telefoon	Adres
Furniture Rentals	9954 0488	4 Mc Laughlin Street, Artarmon
Guest Furniture Hire	9906 1877	Unit 1, 83-85 Whiting Street, Artarmon
Living Edge Furniture Rental	9415 0500	www.livingedge.com.au 328 High Street Chatswood NSW 2067
Radio Rentals	131 181	Electronical and Furniture

Australië heeft nog een ander interessant fenomeen: een **uitpak-service!** In één of twee dagen zijn alle dozen door een aantal vriendelijke vrouwen uitgepakt en opgeruimd: The Finishing Touch - tel. 1300 367 269; www.ftouch.com.au.

Sommige verhuisfirma’s, b.v. Grace - tel. 9838 5600, bieden een soortgelijke service aan.

En heb je een **klusjesman** nodig? Bel dan “Hire a Hubby”, telefoonnummer: 1800 803 339.

1.2 Huizen kopen

Huizen kopen is weer een heel ander verhaal. Huizen worden vaak per ‘*auction*’ verkocht: per opbod, gewoon op straat. Maar omdat ook hier de markt redelijk gestagneerd is, staan er steeds meer huizen te koop. Nu is ook dat weer niet hetzelfde als in Nederland. De verkoper heeft een verkoopprijs vastgesteld. Als je het huis wilt kopen, kun je een bod uitbrengen dat lager is (voor zover lijkt het nog op Nederland), maar nu komt het. Al bied je de vraagprijs dan nog is het niet zeker dat je het huis krijgt. Op het moment dat je tekent wordt jou de vraag gesteld wat de maximale prijs is die jij bereid bent te betalen. Als er een ander komt die in de ‘*cooling off period*’ (meestal 6 weken) meer dan de door jou geboden maximale vraagprijs biedt, krijgt deze het huis, zonder dat er contact hoeft te worden opgenomen. Ga er ook vanuit dat je bij de meeste banken 10-20% van de waarde van het huis cash moet aanbetalen. Dit bedrag moet dan al een bepaalde periode op een Australische bank staan. Hypotheken waarbij alleen rente wordt afgelost zijn schaars.

Mensen die geen *permanent residency* hebben mogen alleen huizen van de tekening (*off the plan*) kopen. Dit zijn nieuwe (nog te bouwen) huizen. Voor koop- en huurhuizen kun je informatie vinden op diverse websites:

- www.domain.com.au;
- www.realestate.com.au;
- www.property.com.au;
- www.housing.nsw.gov.au (de file "The A to Z of Home Buying" is erg handig)

Laat je, voor meer informatie, goed voorlichten door de diverse makelaarskantoren.

De meest bekende makelaars in Australië zijn:

- McGrath - www.mcgrath.com.au
- Ray White - www.raywhite.com.au
- Century 21 - www.century21.com.au
- LJHooker - www.ljhooker.com.au
- Raine & Horne - www.raineandhorne.com.au

2 *Auto's*

2.1 *Autoverzekering en jaarlijkse keuring*

In NSW zijn er twee verschillende autoverzekeringen. Ten eerste de '*Green Slip Insurance*'. Dit is een soort WA-verzekering. Deze verzekering dekt je voor schade die je toebrengt aan personen. Deze verzekering is verplicht en is te verkrijgen bij alle grote verzekeringsbedrijven zoals NRMA, GIO etc. Om hier voor in aanmerking te komen moet je auto eerst APK worden gekeurd. Dit kan bij bijna alle garages gedaan worden. Kosten zijn ongeveer \$40. Hiervoor krijg je een '*Pink Slip*'. Auto's die jonger zijn dan 3 jaar, hoeven geen keuring te ondergaan. Ten tweede heb je een '*Comprehensive/ Third party*' verzekering nodig. Dit is wat we kennen als een all-risk verzekering. Deze verzekering dekt je voor materiële schade die je aanbrengt aan derden. Deze verzekering is niet verplicht, maar wel aan te raden. Hier geldt dat rondshoppen voor het beste tarief erg aan te bevelen is.

Met deze Pink Slip en Green Slip ga je naar de RTA (Roads and Traffic Authority, www.rta.nsw.gov.au) waar je je nieuwe autopapieren krijgt. Je betaalt hier voor je wegenbelasting en de sticker die je krijgt, plak je aan de binnenkant van de auto. De keuring geldt voor een jaar. Je kunt de wegenbelasting ook online betalen (www.myRTA.com); of telefonisch 1300 360 782 (registrering online). Je krijgt de sticker dan thuisgestuurd.

Motor Registry   132 213 (8.30 am – 5.00 pm)

2.2 *Tolwegen*

In en rond Sydney heb je een aantal tolwegen. Voor je gemak kun je een E-tag (een elektronisch betaalapparaatje voor in je auto) aanvragen bij de RTA: tel 131 865.

2.3 Auto kopen en verkopen

Een auto kopen en verkopen is niet moeilijk in Sydney. Om je op weg te helpen is www.carsearch.com.au een handige website.

Email: carsearch@bigpond.com.au Tel.: 05 0055 2252 / 1300 367 778

Als je een tweedehands auto koopt, moet je altijd nagaan of er een bestaande financieringsregeling is, zodat je er zeker van kan zijn dat je de enige echte eigenaar bent. Dit kun je checken bij the Register of Encumbered Vehicles (REVS). Dit register is toegankelijk bij het plaatselijke Motor Registry kantoor.

2.4 Rijbewijs

De algemene regel is dat tijdelijke bezoekers geen Australisch rijbewijs nodig hebben in NSW. Temporary residents in Australië zijn tijdelijke bezoekers en hoeven dus geen NSW rijbewijs te halen. Hoe het nu precies zit met de eisen, is niet geheel duidelijk, omdat de politie en de RTA (Road Transport Authority) verschillende regels en interpretaties hebben. Het is ten eerste aan te raden om een officiële vertaling (kan het Consulaat-Generaal voor je verzorgen) of een internationaal rijbewijs bij je te hebben. Het voordeel van een officiële vertaling is dat die onbeperkt geldig is en een internationaal rijbewijs een beperkte tijd (1 jaar). Het is ook handig om een kopie van je tijdelijke visum bij je te hebben om aan te tonen dat je een tijdelijke bezoeker bent in Australië.

Als je permanent resident bent, moet je een NSW-rijbewijs hebben. Je moet binnen 3 maanden na het verkrijgen van je permanente visum je rijbewijs halen. Omdat het Nederlands rijbewijs hier erkend wordt, hoef je in principe geen examen af te leggen. Wat heb je nodig voor het aanvragen van een NSW-rijbewijs?:

- geldig (Nederlands) rijbewijs + officiële Engelse vertaling;
- bewijs van huidig Australisch woonadres;
- identiteitspapieren;
- een succesvol afgelegde ogentest.

In Australië werken ze met een puntensysteem. Als je bepaalde overtredingen begaat (te hard rijden, onder invloed rijden) worden er strafpunten (*'demerit points'*) van je rijbewijs afgetrokken. Het niet dragen van een gordel: 3 demerit points + \$225 boete. Wanneer je 12 demerit points hebt wordt je rijbewijs ingenomen. Tijdens feestdagen wordt er veel gecontroleerd en geldt er een systeem van *'double demerit points'* (dubbele aftrek). Na drie jaar vervallen behaalde strafpunten. Het puntensysteem geldt overigens niet als je met je Nederlandse rijbewijs rijdt.

Handig is om het "Road Users' Handbook" te lezen. Het wordt uitgegeven door de RTA (Roads and Traffic Authority; www.rta.nsw.gov.au). Er is namelijk een aantal regels waar men graag voor bekeurt, die je makkelijk kunt voorkomen. Een voorbeeld is dat je alleen in de rijrichting mag parkeren (boete van \$60). Ook alle borden langs de kant van de weg worden uitgelegd: de C (*'Clearing'*: niemand parkeren), P (*'Parking'*, maar lees goed hoe lang en wanneer wel/niet), T (*'Transit Lane'*, carpoolstrook). Let ook op de snelheid in schoolzones (40 km/u).

Er wordt redelijk veel gecontroleerd op snelheid in Sydney en omgeving. Met name de snelweg naar Canberra, de weg naar de Snowy Mountains en de weg naar de Blue Mountains staan erom bekend. Vaak staat goed aangegeven dat er wordt gecontroleerd op de snelheid.

Binnen Sydney wordt er regelmatig gecontroleerd op rijden onder invloed, met name tijdens het weekend en de feestdagen. Met name Balmain en de weg naar Mosman zijn favoriete controleplaatsen en dat kan ook om 11 uur 's ochtends het geval zijn!

3 Belasting

De samenstellers hebben hun best gedaan om dit onderdeel zo accuraat mogelijk weer te geven, echter voor 100% zekerheid en details neem contact op met een belastingadviseur of -deskundige.

3.1 Inkomstenbelasting

In Australië word je binnenlands belastingplichtig als je meer dan 183 dagen in het belastingjaar in Australië hebt gewerkt. Als je binnenlands belastingplichtig bent, dan word je belast in Australië voor je wereldwijd inkomen. Mocht je minder dan 183 dagen in Australië hebben gewerkt, dan ben je buitenlands belastingplichtig en word je alleen belast voor je inkomen verworven in Australië.

Het Australische belastingjaar loopt van 1 juli tot en met 30 juni. Als je geen uitstel hebt gekregen, moet je je aangifte doen voor 31 oktober. Een belastingadviseur kan uitstel voor het indienen van je aangifte aanvragen. Je kunt zelf aangifte doen door een 'tax pack' bij een Newsagency te kopen. Het formulier kan ook gedownload worden via de website van de ATO (Australian Taxation Office) - www.ato.gov.au. Naast de grote belastingadvieskantoren (PwC, Ernst & Young en KPMG) zijn er vele zelfstandige belastingadviseurs die voor een paar honderd dollar je aangifte verzorgen.

In Australië kun je redelijk veel kosten als aftrekbare kosten opvoeren. Alle zakelijke kosten, zoals zakenlunches, kantoorspullen, bureaus zijn aftrekbaar. Verder zijn reizen naar Nederland (gedeeltelijk) aftrekbaar als je hebt gewerkt of zakelijke besprekingen hebt gehad. Het woon-werk verkeer is niet aftrekbaar. De hypotheekkosten en de aanschafkosten van een huis zijn ook niet aftrekbaar.

Het belastingtarief is inkomenseafhankelijk en varieert van 17% tot 47%. Bij een inkomen vanaf \$95.000 betaal je 47% belasting. Over de eerste \$6.000 betaal je geen belasting (belastingvrije voet). Bovenop je belastingtarief komt de 1,5% 'Medicare levy'. Als je geen erkende particuliere ziektekostenverzekering hebt, moet je daar bovenop nog eens de 1% 'Surcharge levy' betalen.

3.2 Capital Gains Tax (Vermogenswinst belasting)

In Australië wordt winst op het verkopen van vermogen (aandelen, onroerend goed dat geen woonhuis is, etc.) belast tegen hetzelfde tarief als de inkomstenbelasting. Als je het vermogen meer dan een jaar in je bezit hebt gehad voordat je het verkoopt, wordt het tarief gehalveerd.

3.3 Fringe Benefits Tax (Belasting op inkomsten uit natura)

Inkomsten in natura worden belast. Deze belasting wordt echter bij de werkgever geheven en de meeste werkgevers verhalen dat weer op de werknemers die de inkomsten in natura hebben genoten. Belast onder de Fringe Benefit Tax zijn onder andere: een auto van de zaak; een vliegticket betaald door de zaak.

3.4 Living Away From Home Allowance (LAFHA)

Indien overeengekomen met je werkgever, kunnen temporary residents in aanmerking komen voor een belastingvoordeel dat *Living Away from Home Allowance* (LAFHA) heet. Onder de LAFHA kunnen bepaalde kosten uit je bruto salaris worden betaald, waardoor je belastbare inkomen en dus je totale belastingdruk vermindert. Dit wordt in Australië 'packaging' genoemd. Deze voordelen zijn vrijgesteld van inkomstenbelasting en FBT.

Om in aanmerking te komen voor een LAFHA moet je tijdelijk in Australië verblijven en de intentie hebben om terug te keren naar je thuisland (Nederland). De belastingdienst heeft geen duidelijke, gedetailleerde regels opgesteld wanneer je in aanmerking kunt komen, maar over het algemeen wordt de volgende leidraad aangehouden:

- tijdelijk visum (niet op een work-and-holiday visum);
- geen onroerend goed gekocht in Australië.

Met een LAFHA kun je uit je bruto salaris betalen:

- huur;
- voedselcomponent (jaarlijks vastgesteld door de ATO);
- economy-class ticket naar huis;
- verhuiskosten.

Wat precies onder de LAFHA valt hangt af van wat je met je werkgever afspreekt. Over het algemeen, als je werkgever een LAFHA toestaat, worden de huur en het voedselcomponent hieronder gerekend. Mocht je werkgever onbekend zijn met de LAFHA, vraag dan advies bij een belastingadviseur en probeer op basis van dat advies je werkgever over te halen om dit voor je op te zetten. Een LAFHA kan al snel veel belastingvoordeel opleveren.

3.5 Medicare en surcharge levy

Omdat Australië een gezondheidsverdrag met Nederland heeft en Nederlanders recht hebben op Medicare, wordt bovenop je inkomstenbelasting tarief 1.5% Medicare levy geheven. Mocht je geen erkende particuliere ziektekostenverzekering hebben, dan wordt daarbovenop nog eens 1% Medicare Surcharge levy geheven.

Voor meer details vraag je belastingadviseur naar de toepassing van de 1.5% Medicare levy in jouw situatie.

3.6 *Pensioen*

In Australië heet pensioen, 'superannuation'. Elke werkgever is verplicht om 9% voor elke werknemer in te houden. Veel werkgevers verpakken je pensioen in het salaris. Dus je totale pakket (dat is wat ze noemen je Total Employment Costs (TEC)) is dan je bruto salaris plus 9% superannuation. Als je een nieuwe baan aanneemt in Australië, vraag dan altijd of je salaris inclusief of exclusief de superannuation is.

Je kunt pas pensioen opnemen als je op pensioengerechtigde leeftijd bent. Als je als temporary resident voorgoed Australië verlaat, kun je echter je superannuation meenemen. Er wordt dan wel 30% belasting ingehouden.

3.7 *Packaging*

In Australië is het mogelijk om een aantal zaken uit je brutosalaris te betalen: 'packaging'. Huur, extra pensioen (superannuation) en autokosten (novated lease) zijn de meest voorkomende voorbeelden. Door deze kosten uit het brutosalaris te betalen, wordt het belastbaar inkomen lager en val je veelal in een gunstiger belastingtarief. Het verschilt per werkgever wat 'gepackaged' kan worden.

3.8 *Married, de facto, single*

De Australische regering erkent het homohuwelijk niet. Hoewel 'same-sex' partners door steeds meer instanties erkend worden (bijvoorbeeld voor een permanente verblijfsvergunning) blijft de belastingdienst hardnekkig volhouden dat er maar drie samenlevingsvormen bestaan:

- married, voor hetero's die wettelijk getrouwd zijn
- de facto, voor samenwonenden, alleen hetero's
- single, voor alleenstaanden, inclusief getrouwde of samenwonende homoseksuelen.

Voor homoseksuele stellen geldt dat je elkaars belastingvrije voet niet kunt overhevelen.

4 *Tax File Number*

Elke werknemer (Expat of niet) moet een Tax File Number (TFN) hebben dat te vergelijken is met je fiscale nummer (SoFi-nummer) in Nederland. Je kunt het aanvragen bij het belastingkantoor (ATO – Australian Taxation Office), via je belastingadviseur of via internet: www.ato.gov.au. Om je TFN aan te vragen moet je de volgende documenten laten zien: bewijs dat je huisadres correct is (een geadresseerd bankafschrift of een rekening van het energiebedrijf) en je identificatiebewijs (paspoort of (Australisch) rijbewijs). Zie ook hun website: www.abr.business.gov.au of www.ato.gov.au.

5 *Banken en Verzekeringen*

5.1 *Openen van een rekening*

Het is verstandig om zo snel mogelijk na aankomst in Australië een bankrekening te openen. Ter identificatie heeft de federale overheid een puntensysteem bedacht: je hebt 100 punten nodig. Als je binnen zes weken na aankomst een bankrekening opent, heb je alleen je paspoort en visum nodig. Daarna verminderen je punten voor een paspoort en je visum naar 70 punten en moet je tevens een andere identificatie laten zien, bijvoorbeeld je rijbewijs.

Je kunt kiezen uit verschillende rekeningen waarbij ‘*cheque*’ en ‘*savings*’ de meest voorkomende zijn. Bij een cheque-rekening heb je de beschikking over cheques. Bij een savingsrekening kun je ook de beschikking krijgen over cheques, maar wordt er rente betaald. Men vraagt altijd naar het soort rekening (“cheque or savings?”) als je met je pinpas betaalt. Op je pinpas staat je rekeningnummer overigens niet vermeld. Dit rekeningnummer krijg je apart, tezamen met het BSB-nummer van de bank (branchenummer van de bank).

5.2 *Aanvragen credit card*

Het aanvragen van een credit card kan lastig zijn, vooral als je geen krediethistorie hebt. In Australië kun je overal met je credit card betalen. American Express en Diners worden op enkele plaatsen geweigerd. Je kunt overigens niet in elke taxi met VISA betalen.

5.3 *Algemene geldzaken*

Geld uit de muur halen doe je hier bij een **ATM** (Automatic Teller Machine). **EFTPOS** is betalen met je pinpas: het bedrag wordt direct van je rekening afgeschreven. Als je met je pinpas betaalt, vraagt men altijd of het “Cheque or Savings?” is (zie ook hiervoor).

De service zoals we die in Nederland gewend zijn, kennen de Australische banken niet. Over het algemeen zijn er veel kosten aan de verschillende handelingen verbonden. Zo moet je vaak betalen voor je afschriften, voor het geld opnemen bij pin-automaten etc. Als je een bankrekening gaat openen, informeer dan bij verschillende banken naar hun tarieven. Let ook op of er misschien banken zijn met speciale, aantrekkelijke aanbiedingen.

Voor het betalen van rekeningen bestaan verschillende methoden:

- **Automatische overschrijving (Direct Debit):** periodiek wordt het verschuldigde bedrag van je bankrekening afgeschreven. Je geeft deze autorisatie eenmalig aan. Dit kun je bijvoorbeeld doen met je gasrekening of je telefoonrekening.
- **Creditcard:** je geeft dan aan de betreffende instelling telefonisch toestemming om (eenmalig) een bepaald bedrag van je creditcard af te schrijven.
- **Cheque:** je stuurt een cheque aan de betreffende instelling.
- **Postkantoor:** je betaalt de rekening op het postkantoor.

- **Money order:** je betaalt op het postkantoor cash het verschuldigde bedrag en krijgt van het postkantoor een bewijsje (Money Order). Dit bewijs stuur je vervolgens op naar de instantie.
- **B-Pay:** je betaalt via het internet of de telefoon. Hiervoor heb je meestal een tweetal codes nodig die vermeld staan op de betreffende rekening.

Het is erg handig om te bankieren via internet. Dit voorkomt dat je in lange rijen voor het loket moet staan.

5.4 *Internationale transfers*

Voor het overboeken van geld van een Nederlandse bankrekening naar een Australische bankrekening dien je de volgende zaken door te geven:

- rekeningnummer waar het bedrag naar overgemaakt dient te worden;
- branchenummer van de Australische bank (BSB-nummer);
- het adres van de bank waar de Australische rekening loopt;
- het swiftnummer (aan te vragen bij de klantenservice van iedere bank).

Informeer eerst bij je bank naar de kosten die ze voor internationale transactie in rekening brengen. Die kunnen schrikbarend oplopen.

Als je geld van een Australische rekening naar een Nederlandse rekening wilt overmaken heb je overigens ook een swiftnummer nodig.

5.5 *Sparen via ING Direct*

Over het algemeen wordt er door banken nauwelijks of geen rente gegeven. Daarom is het zinvol te sparen bij speciale spaarinstellingen die wel rente uitkeren. Een voorbeeld is ING Direct.

5.6 *De Top 10 Banken*

National Australia Bank	www.national.com.au
Commonwealth Bank	www.commbank.com.au
Westpac Banking Corporation	www.westpac.com.au
ANZ Banking corporation	www.anz.com
St George Bank	www.stgeorge.com.au
Suncorp Metway	www.suncorpmetway.com.au
BankWest	www.bankwest.com.au
ING Bank Australia	www.ingdirect.com.au
Citibank	www.citibank.com.au
Bendigo Bank	www.bendigobank.com.au

5.7 *Verzekeringen*

Het belangrijkste verschil met Nederland qua verzekeringen is het ontbreken van een separate WA-verzekering. De ‘public liability’ (WA-verzekering) is gekoppeld aan de inboedel- of opstalverzekering. In NSW ben je zelf verantwoordelijk voor het afsluiten van een verzekering voor je materiële bezit. Als bijvoorbeeld een kind een bal door jouw raam schopt, kun je dat niet verhalen op het kind (zijn ouders), maar moet je zelf verzekerd zijn.

Naast de gebruikelijke inboedelverzekering zou je ook een verzekering kunnen afsluiten voor huishoudelijke hulp en dergelijke, zodat je niet aansprakelijk gesteld kan worden voor ongelukken in jouw huis. De *'Domestic Workers' Compensation*' is alleen beschikbaar in NSW, zie bijgaand uittreksel uit het NRMA policy document:
<http://www.nrma.com.au/pub/nrma/home/home-contents.shtml#anchor5>.

Telefoonnummers van de belangrijkste verzekeringsmaatschappijen:

NRMA	132 132
AAMI	132 244
AMP	131 000

B. GEZONDHEID

1 Gezondheidszorg

Huisartsen (*General Practitioner (GP)*) werken in een medisch centrum (*Health Centre*) of hebben een eigen praktijk (*Surgery*).

Sommige GP's gebruiken 'bulkbilling', een systeem waarbij je zelf (meestal) niets hoeft te betalen omdat Medicare (zie verderop) de dokter rechtstreeks vergoedt. De overheid heeft vastgesteld welke kosten onder Medicare vallen. Als een huisarts of medisch centrum meer rekent voor een behandeling, moet het verschil bijbetaald worden.

Bij een GP zonder bulkbilling moet je de rekening zelf betalen en kun je het geld weer terugvragen bij Medicare of bij je particuliere ziektekostenverzekering.

De keuze 'public or private' is van meer belang bij ziekenhuisopnames. Het verschil is niet alleen de prijs. De zorg en de kamers zijn veelal een stuk beter als je particulier verzekerd bent. De artsen zijn echter hetzelfde als in de publieke ziekenhuizen. Vaak werken artsen naast hun praktijk in een publiek ziekenhuis ook in een privé ziekenhuis. Het grote voordeel is echter dat de wachtlijsten in een privé ziekenhuis veel korter zijn. Dezelfde arts zal jou in het privé ziekenhuis veel sneller opereren dan in een publiek ziekenhuis. De nazorg in een privé ziekenhuis is overigens niet per definitie beter dan in een publiek ziekenhuis.

2 Medicare

2.1 Australiërs en Permanent Residents

Medicare is het "ziekenfonds van Australië". Iedere Australiër en permanent resident heeft recht op Medicare. Je kunt je Medicare kaart ophalen bij het Medicare kantoor in de buurt. Je betaalt 1,5% belasting voor deze Medicare (ongeacht of je er wel of geen gebruik van maakt). Onder Medicare worden alle behandelingen in de publieke gezondheidszorg vergoed. Je krijgt vaak niet eens een rekening, je hoeft alleen maar je Medicare-pas te laten zien. De zorg die je krijgt is medisch gezien van goede kwaliteit, vergelijkbaar met Nederland.

Wil je gebruik maken van private gezondheidsvoorzieningen, of wil je behandelingen van een tandarts, psycholoog, fysiotherapie etc. vergoed krijgen, dan moet je een extra particuliere verzekering afsluiten. Wat een particuliere verzekering allemaal vergoed, hangt af van de polis. Let op: als je geen extra erkende particuliere verzekering hebt, moet je 1% Medicare Surcharge levy betalen (1% van je belastbare inkomen, zie ook "Belastingen").

2.2 *Temporary Residents*

Australië en Nederland hebben een wederzijds verdrag op het gebied van ziektekostenverzekering. Dit houdt in dat bezoekende Nederlanders, die bij een Nederlands ziekenfonds zijn aangesloten, in Australië recht hebben op gratis ‘*emergency*’ gezondheidszorg. Alle medisch noodzakelijke behandelingen vallen hieronder. Om deze beperkte medische zorg te krijgen, kun je een Medicare kaart ophalen bij een Medicare kantoor in je buurt. Ze zullen naar je paspoort en visum vragen en naar je Nederlandse (geldige) ziekenfondskaart, en bel even voor de zekerheid om te horen of je je hele gezin mee moet nemen. Als je echter tijdelijk in Australië verblijft en geen Nederlands ziekenfondspatiënt bent, heb je géén recht op Medicare dekking. Je zult dan een particuliere verzekering moeten afsluiten.

De “beperkte Medicare” geeft dus geen dekking voor de meeste “normale” medische behandelingen zoals doktersbezoek en vele onderzoeken. Je zult dus een privé-verzekering moeten afsluiten voor alle non-emergency behandelingen. Wat een privé-verzekering allemaal vergoed, hangt af van de polis.

Voor meer informatie:

Medicare 132 011 www.hic.gov.au

3 *Particuliere ziektekostenverzekeraars*

De grootste particuliere ziektekostenverzekeraars (*Private Health Insurances*) in Sydney zijn:

- MBF (Medicare Benefits Fund) 131 137
- HCF (Hospital Benefits Fund) 131 439
- Medibank Private 1800 188 188

4 *Zwangerschap en geboorte*

In Australië is het zeer ongebruikelijk om thuis te bevallen. 99% van de bevallingen zijn in het ziekenhuis of in een geboortecentrum dat ook in het ziekenhuis is. Vergeleken met Nederland waar natuurlijk en thuis bevallen hoog in het vaandel staan, worden zwangerschappen en bevallingen in Australië medischer, klinischer benaderd. Dit blijkt wel uit het feit dat één op de vier vrouwen in Australië bevalt met behulp van een keizersnee. Het blijft echter jouw keuze; er zijn vele mogelijkheden in Australië.

Tijdens de zwangerschap word je regelmatig gecontroleerd. In het begin 1x per maand; na 30 weken 1x per twee weken en na 36 weken iedere week. Na 12 en 20 weken wordt er standaard een echo gemaakt. Indien gewenst wordt een nekplooiemeting gedaan om het risico op geboorteafwijkingen te bepalen.

Het is gebruikelijk dat je na de geboorte vijf dagen in het ziekenhuis verblijft, om bij te komen en om de noodzakelijke basisvaardigheden te leren (borstvoeden, baby in bad doen, luier verschonen etc.). Als je je goed voelt, kun je al eerder naar huis. Als je binnen 48 uur naar huis gaat, mag je gebruik maken van het ‘*Early Discharge*’ programma. Er komt dan een vroedvrouw bij jou thuis. Haar enige taak is om jou en de baby te controleren en om je de basisvaardigheden uit te leggen.

Er zijn een aantal keuzes die je moet maken voordat je gaat bevallen:

4.1 Welk ziekenhuis?

Ten eerste heb je de keuze in welk ziekenhuis je wilt bevallen. Je kunt bevallen in een ziekenhuis bij je in de buurt. De volgende ziekenhuizen zijn populair: Royal Prince Alfred (Camperdown, tussen Newtown and Glebe), een academisch ziekenhuis gespecialiseerd in geboortecomplicaties (net een nieuwe kraamafdeling); Royal Woman's Hospital in Randwick, staat ook erg goed aangeschreven voor bevallingen. Ook daar hebben ze net een nieuwe kraamafdeling. Op de North Shore zijn de populaire ziekenhuizen om te bevallen: Royal North Shore (St. Leonards), Mater (Crows Nest) en het Sydney Adventist Hospital (SAN, in Wahroonga). De privé-klinieken van deze ziekenhuizen staan erg hoog aangeschreven.

De meeste ziekenhuizen hebben voorlichtingsavonden, dus neem de tijd om je te oriënteren.

4.2 Public of Private

Als je Australiër of permanent resident bent, heb je de keuze tussen het bevallen in een overheidsziekenhuis of een privé-ziekenhuis (public of private hospital). Als je 'private' bevalt dan heb je gedurende de hele zwangerschap dezelfde gynaecoloog. Verder zijn de wachttijden beperkt en heb je meestal de beschikking over een eigen kamer na de bevalling. Je kunt alleen 'private' bevallen als je ook een 'private' verzekering hebt.

Houd er rekening mee dat de verzekering niet alles vergoedt en dat er een eigen bijdrage is van tussen de \$2.000 en \$4.000 voor zwangerschap en bevalling.

Als je 'public' bevalt wordt alles vergoed, maar dan heb je niet je eigen gynaecoloog. Tijdens de controles word je behandeld door vroedvrouwen. De wachttijden voor controles kunnen verder nogal oplopen in 'public' ziekenhuizen.

4.3 Shared care

Je kunt er ook voor kiezen om tijdens de zwangerschap door je huisarts gecontroleerd te worden. De huisarts moet wel bevoegd zijn om dit te doen. Het voordeel is dat je gewoon op controle kan bij je vertrouwde huisarts. Sommige huisartsen kunnen ook bij de bevalling aanwezig zijn.

4.4 Geboortecentrum

Als het ziekenhuis allemaal te klinisch voor je is, en je kiest voor een natuurlijke bevalling (zonder ruggeprik), dan zou je aan een geboortecentrum kunnen denken. Geboortecentra zijn verbonden aan het ziekenhuis en worden door vroedvrouwen geleid. Ook hier kan je zowel als private of als public patiënt worden behandeld. De geboortecentra zijn "huiselijker" dan het ziekenhuis. De bevallingskamer lijkt meer op een huiskamer dan op een operatiekamer. Men gaat hier uit van de filosofie van een natuurlijke en actieve geboorte. Mochten er echter complicaties zijn, dan word je tijdens de bevalling overgebracht naar de kraamafdeling van het ziekenhuis. Daar krijg je dan alle nodige specialistische zorg onder leiding van een gynaecoloog.

4.5 Consultatiebureau

Elke suburb heeft een consultatiebureau, een ‘*Early Childhood Centre*’. Het Early Childhood Centre controleert je baby regelmatig, verzorgt inenting en organiseert ‘*Mothergroups*’. Mothergroups zijn informele (support)groepen van vrouwen die rond dezelfde tijd een kind hebben gekregen. Met de andere moeders kun je al het geluk, gemak en ongemak van een nieuw kind delen. Verder worden er veel gezellige activiteiten georganiseerd. Ze functioneren als het ware als een sociaal en support netwerk van moeders in jouw buurt. Informeer bij je gemeentehuis of community centre naar het adres van het plaatselijk Early Childhood Centre.

4.6 Formaliteiten: staatsburgerschap

Een kind geboren uit twee Nederlanders die ‘temporary resident’ zijn, is een Nederlands staatsburger en geen Australiër. Na de geboorte is het aan te bevelen je kind (er bestaat geen registratieplicht) aan te melden bij het Nederlands Consulaat-Generaal. Dan kan het een eigen Nederlands paspoort krijgen of bij één van de ouders worden ingeschreven. Vergeet niet een Australisch visum aan te vragen als je naar Nederland gaat met vakantie; de kleine komt anders niet terug in Australië.

Een kind geboren uit twee ‘permanent residents’, of een kind met een Nederlandse en een Australische ouder, wordt naast Nederlands staatsburger, ook Australisch staatsburger. Je moet dan een Australisch paspoort aanvragen voor je baby. Je kunt ook een Nederlands paspoort aanvragen, (of je baby laten bijschrijven in het paspoort van de Nederlandse ouder), maar de baby moet bij vertrek uit, of bij binnenkomst in Australië op een Australisch paspoort reizen.

4.7 Baby-bonus

De Australische overheid kent een soort kinderbijslag. Zo is er de baby-bonus en verschillende andere fiscale voordelen. Vraag je belastingadviseur om meer informatie of surf naar www.familyassist.gov.au.

4.8 Inschrijven in Den Haag

Je kunt je in het buitenland geboren kind laten inschrijven bij de Gemeente Den Haag, zodat hij/zij later terug in Nederland makkelijk zijn/haar geboortebewijs kan opvragen. Je moet wel een stapel originele papieren overleggen:

- een gelegaliseerd origineel afschrift van de geboorteakte, voorzien van een Apostille stempel (voor Australië verkrijgbaar bij het Department of Foreign Affairs & Trade, level 10, 123 Pitt Street, Sydney; kosten ongeveer \$ 60);
- een officiële vertaling van de geboorteakte door een beëdigd vertaler;
- een kopie van het paspoort van het kind;
- een origineel uittreksel van de huwelijksakte van de ouders;
- een door beide ouders ondertekende brief waarin zij verzoeken om inschrijving van hun kind;
- een kopie van de paspoorten van de ouders.

Deze documenten stuur je naar:

Bureau Bijzondere Akten
Dienst Burgerzaken
Gemeente Den Haag
Postbus 12 620
2500 DL DEN HAAG
Tel +31 70 353 31 79
Fax +31 70 353 28 98

5 *Ziekenhuizen*

5.1 *Enkele Public Hospitals*

St Vincents Public, Darlinghurst	9339 1111	
Prince of Wales Hospital, Randwick	9382 2222	(vrouwen, kinderen)
Royal Prince Alfred Hospital, Camperdown	9515 6111	
Westmead Hospital, Westmead	9845 5555	
Ryde Hospital, West Ryde	9874 0199	
Concord Hospital, Concord	9767 5000	
Macquarie Hospital, North Ryde	9888 1222	
Royal North Shore Hospital, St. Leonards	9412 3694	
Manly Hospital, Manly	9977 9611	
Balmain Hospital, Balmain	9395 2111	

Kinderziekenhuizen:

Royal Alexandra Hospital for Children, Westmead (of: New Children's Hospital: HET kinderziekenhuis van Sydney)	9845 0000	
Sydney's Children's Hospital, Randwick	9382 1111	

5.2 *Enkele Private Hospitals*

North Shore Private Hospital, St. Leonards	8425 3000	
Sydney Adventist Hospital, Wahroonga	9487 9111	
Mater Hospital, North Sydney	9900 7300	
St Vincent's Private Hospital, Darlinghurst	8382 7111	

5.3 *Voedselallergieën*

Voor mensen met voedselallergieën en/of -intoleranties zijn dit een aantal handige websites:

- www.recalls.gov.au/recalls_food.cfm: voor alle voedselproducten die worden teruggeroepen door de fabrikant ook als er sprake is van verkeerde labelling van allergenen bijvoorbeeld "glutenvrij", terwijl er toch gluten inzitten.

- www.foodstandards.gov.au: allerlei informatie over voeding en toevoegingen aan voeding. Bevat o.a. een lijst van additieven en je kunt je abonneren op een Nieuwsbrief.
- www.allergyfacts.org.au: support website voor mensen met voedselallergieën, zoals voor noten, melk, ei en schelpdieren.

Verder is het handig om te weten dat alleen ingrediënten hoeven te worden vermeld die meer dan 10% van het product uitmaken. Verder hoeven deelingrediënten, zoals bijvoorbeeld chocolade in een koekje, alleen te worden vermeld als dit deelingrediënt meer dan 25% van het eindproduct uitmaakt. De ingrediënten van het deelingrediënt zelf, zoals de chocolade in dit voorbeeld, hoeven niet vermeld te worden.

C. HET ONDERWIJS

1 *Het reguliere onderwijs in Sydney*

1.1 *Public versus private schools*

Vóór 2001 was de keuze voor ‘temporary residents’ een stuk gemakkelijker: de public schools waren gratis. Tegelijkertijd met de invoering van de GST (BTW) in 2000 heeft de regering echter besloten dat ‘temporary residents’ voor public schools ongeveer \$4.500 per kind per schooljaar moeten betalen.

Veel Australiërs zullen je vertellen dat het ‘public system’ erg goed is, terwijl hun kinderen veelal òf ingeschreven staan bij een private school òf al naar een private school gaan.

Private schools hebben vaak meer sportfaciliteiten, kleinere klassen en beter betaalde leerkrachten dan public schools. De wachtlijsten zijn enorm en vaak moeten toelatingsexamens worden gedaan (inclusief familiegesprekken).

De public schools zijn verplicht je kinderen aan te nemen als je in hun district woont. Ze zijn gemengd (*co-ed*) en privé-scholen zijn veelal meisjes- of jongensscholen. Bijna alle scholen hebben een verplicht uniform.

Sommige private schools vragen meer schoolgeld voor temporary residents. Het bedrag dat in de prospectus staat aangegeven, kan dus alleen voor Australische residents en permanents visaholders gelden.

Website van alle openbare scholen: www.schools.nsw.edu.au

Website van alle privé-scholen, inclusief internationale scholen: www.isd.com.au

1.2 *Peuter en kleuteronderwijs*

Alle gemeentes hebben een gids waar uitgebreide informatie in staat over kinderopvang. Loop bij je gemeentehuis (City Council) binnen en kijk wat ze te bieden hebben. Over het algemeen worden de volgende vormen van opvang en onderwijs aangeboden.

- *Playgroups*

In heel Australië, in praktisch elke suburb, zijn playgroups. Van maandag tot vrijdag van 10 tot 12 uur komen ouders met kinderen van 0-5 jaar bij elkaar. Vaak in scoutinggebouwtjes waar binnen en buiten gespeeld kan worden. Het idee is dat iedereen een taak op zich neemt. Dit varieert van fruit schoonmaken tot het speelgoed klaarzetten of opruimen na afloop. In tegenstelling tot de Nederlandse peuterspeelzaal blijf je er dus bij als ouder/verzorger. Het is een perfecte manier om andere mensen te leren kennen en wegwijs te worden in de wijk waar je woont.

Je betaalt per jaar ongeveer \$25. Dat is voor de verzekering en dan circa \$2 per keer ongeacht het aantal kinderen dat je meeneemt.

Neem contact op met:
De Playgroup Association of NSW 9604 5513
Website: www.playgroupnsw.com.au.

- Daycare Centres (Kinderdagverblijven)

Elke suburb heeft commerciële en gemeentelijke Daycare Centres (Kinderdagverblijven) voor kinderen van 0-5 jaar. De meeste Daycares zijn open van 8 tot 18 uur op elke normale werkdag gedurende tenminste 48 weken per jaar. Sommige Daycare Centres bieden kleuteronderwijs aan voor kinderen van 3 tot 5 jaar (preschool). Over het algemeen zijn de wachtlijsten erg lang en het kan wel 6 tot 12 maanden duren voordat er een plaats vrij is. Prijzen variëren van \$45 tot \$90 per dag.

Er zijn ook gesubsidieerde pre-schools (KU Kindergarten United) die over het algemeen goed staan aangeschreven en dus erg populair zijn.

- Family Day Care – Home Based Childcare

Family Day Care is een netwerk van opvang bij mensen thuis onder toezicht van de council (gemeente). Te vergelijken met de “oppas-moeder” in Nederland. De opvanggezinnen zijn speciaal geselecteerd en moeten aan veel eisen voldoen. Kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar worden opgevangen in kleine groepjes. De opvangtijden zijn flexibel, inclusief opvang buiten schooltijden en tijdens schoolvakanties. De kosten liggen gemiddeld lager dan bij Daycare Centres. Informatie over een family daycare gezin in de buurt kun je opvragen bij de gemeente.

Sommige werkgevers hebben de beschikking over een crèche.

- Pre-Schools

Net zoals Daycare Centres bieden pre-schools kinderen de mogelijkheid om te spelen en te leren voordat ze naar de lagere school gaan. Pre-schools zijn te vergelijken met de kleuterschool. De pre-schoolopvang is voor kinderen van 3 tot 5 jaar, onder schooltijd (meestal van 9 tot 3 uur).

1.3 Lagere scholen

Vergeleken met het Nederlands onderwijssysteem zijn er een aantal verschillen:

- Schooljaar loopt van januari tot december. Over het algemeen mag een kind beginnen in Kindergarten (groep 2) als hij voor 31 juli in dat schooljaar 5 wordt;
- In Australië leren kinderen lezen als ze 5 jaar zijn. (Kindergarten/groep 2 dus) Mede door de prestatiegerichtheid kan dat een (te) grote druk voor jonge kinderen betekenen. Daarom komt het voor dat ouders hun kinderen pas een jaar later, als ze zes worden, naar Kindergarten sturen;
- Leren lezen wordt vooral gebaseerd op woordherkenning, in Nederland gaat men meer uit van het spellend leren lezen;
- Rekenniveau ligt over het algemeen lager dan in Nederland;
- Op alle scholen wordt veel aan sport gedaan;

- Aan ‘*public debating*’, speeches, spreekbeurten en projecten wordt veel aandacht besteed;
- Huiswerk is vanaf Kindergarten heel gewoon;
- Een uniform is verplicht op privé-scholen en wordt ten zeerste op prijs gesteld op public scholen (de wet kan ze namelijk niet verplichten om uniformen aan te trekken, maar elke school heeft een uniform);
- Kinderen gaan 5 dagen in de week naar school van ongeveer 9 tot 3 uur, inclusief overblijven; woensdagmiddag vrij kennen ze hier niet;
- ‘*No hat, no play*’: kinderen zijn verplicht een hoed/pet te dragen als ze op school buiten spelen;
- Veel kinderen hebben zoveel naschoolse activiteiten, dat ze na schooltijd veel minder bij elkaar spelen dan in Nederland.

Met name op de North Shore zijn de public scholen goed. Veel scholen groeien enorm, omdat er meer en meer gezinnen met kleine kinderen in deze regio komen wonen. Prestatiegerichtheid en veel huiswerk zijn gebruikelijk in Sydney.

Als je hier als expat komt of je denkt hier niet voorgoed te blijven is het ook zinvol te kijken naar de American International School (www.amschool.com.au), German School (www.germanschoolsydney.com.au) of French School (www.condorcet.com.au) omdat hun leerplan overal ter wereld op elkaar aansluit. SCEGGS Redlands is een meer Engels georiënteerde school waar veel buitenlandse kinderen heengaan. SCEGGS is de afkorting voor Sydney Church of England Girls Grammar School. (www.redlands.com.au). Deze scholen zijn allemaal gemengd en gaan van Kindergarten tot het eindexamen.

- *Before and After School Care (Naschoolse opvang)*

‘*Before and After School Care*’ bieden gedurende het schooljaar opvang voor kinderen die naar de lagere school gaan. Sommige programma’s hebben gespecialiseerde recreatieactiviteiten en soms worden er maaltijden verzorgd. Meestal is deze opvang verbonden aan de lagere school zelf. Scholen hebben verschillende After School Care regels.

1.4 Middelbare scholen

Er heerst grote stress rondom het uitzoeken van de juiste middelbare school bij Australiërs. Hier worden namelijk de netwerken voor later gevormd. Een Australiër vindt het daarom al snel vreemd als je je kinderen naar een public high school stuurt. “Je moet je kinderen toch de beste kansen geven” is hun devies.

Veel public high schools zijn echter net zo goed en soms zelfs academisch gezien beter. Verder zijn de public high schools, in tegenstelling tot de private high schools, gemengd.

Er zijn ‘*selective high schools*’ waarvoor je toelatingsexamens moet doen: Academical, Performing Arts, Agricultural, Sport, Technology.

Volgens de wetgeving zou je met een temporary business visa op deze scholen niet worden toegelaten. Hetzelfde geldt voor de Conservatorium High School.

Voor meer informatie zie:

'The Good School Guide' of 'the 2004 Guide to Schools' (bij Newsagencies verkrijgbaar) of op de website: www.thegoodguides.com.au.

Wat voor ons Nederlanders vaak het belangrijkste is, is of de middelbare school een IB-examen (International Baccalaureat) afneemt omdat dan een vervolgstudie in Europa mogelijk is. Met het Australische High School Certificate (HSC) wordt je namelijk niet rechtstreeks toegelaten tot de Nederlandse universiteiten.

De bekendste scholen die een IB afnemen zijn SCEGGS Redlands, Greenwood School for Girls, American International School (vanaf 2005). Zie ook The Good School Guide.

1.5 *Andere privé scholen*

Er zijn ook nog andere mogelijkheden:

- Montessori scholen:
www.montessoribooks.com.au/nsw.htm;
Veel Montessori-scholen zijn voor kinderen van 3 tot 12 jaar (tot voorkort was dit veelal van 3 t/m 6 jaar). Ze accepteren over het algemeen vrij gemakkelijk expat-kinderen, als die tenminste montessori-onderwijs hebben genoten in het land van herkomst. Veel scholen in Nederland gebruiken tegenwoordig Montessori-principes (m.n. zelfstandig werken) en leerlingen van dergelijke scholen kunnen ook in aanmerking komen voor plaatsing op een Montessori-school in Sydney.
- Rudolph Steiner scholen: van basis tot en met middelbare school, www.glenaeon.nsw.edu.au of www.steiner-australia.org.

1.6 *The American International School*

Een apart hoofdstuk voor deze relatief nieuwe school.

Het is namelijk de enige school waar het schooljaar van augustus tot en met juni loopt, zoals op het noordelijk halfrond. Een ideale oplossing voor gezinnen die verscheidene buitenlandse posten aandoen. Amerikaanse scholen zijn in vrijwel alle landen te vinden en het leerplan sluit overal op elkaar aan. Er zijn kleine klassen en erg betrokken leerkrachten. Het IB-examen wordt vanaf 2005 afgenomen. Klassen vanaf Preschool (4 jaar) tot het eindexamen.

Een nadeel zou de ligging in Carlingford kunnen zijn, alhoewel Sydney's meest prestigieuze jongensschool, King's School, en James Ruse, de best presterende middelbare school, er om de hoek liggen. Er zijn schoolbussen vanuit vrijwel de hele stad.

Website: www.amschool.com.au.

2 *Nederlandse school*

In 2000 is begonnen met de Nederlandse school de Kangoeroe. Het is een zogenaamde naschoolse NTC-school. NTC staat voor Nederlandse Taal en Cultuur. Momenteel zijn er drie vestigingen: Woollahra (Eastern Suburbs: maandagmiddag); Pymble (North Shore: dinsdagmiddag) en Mosman (Lower North Shore: woensdagmiddag).

In totaal zijn er bijna 50 leerlingen tussen de 4 en 12 jaar. Er zijn momenteel vier leerkrachten. De nadruk ligt op het leren lezen en schrijven (spelling), maar ook aardrijkskunde, geschiedenis en rekenen hebben een plek in het leerplan. Daar de lessen na de gewone schooldag worden gegeven, is er ook ruimte voor spelletjes, boekbesprekingen, spreekbeurten, als het maar in het Nederlands gebeurt.

De gezinnen die hun kinderen naar de Nederlandse school sturen zijn zowel tijdelijke als permanente visumhouders, zowel van een “dubbel-Nederlands” huwelijk als van een “gemengd” huwelijk (één ouder is Nederlands). Een vereiste is dat de kinderen Nederlands moeten kunnen verstaan en het liefst ook spreken. De Nederlandse school is aangesloten bij de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (Stichting NOB) en krijgt subsidie van, en wordt gecontroleerd, door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen.

Ook gebruikelijke Nederlandse feestdagen zoals Sinterklaas en Koninkinnedag worden door de Nederlandse school georganiseerd.

Website: www.NedschoolSydney.org.au. Informatie (brochure, schoolgids), is op te vragen via email: NedSchoolSydney@hotmail.com.

Stichting Nederlandse School De Kangoeroe
Postbus 739
St Ives NSW 2075

3 *Universiteit*

Sydney heeft diverse universiteiten, waaronder:

- University of Sydney www.usyd.au
- University of NSW www.unsw.edu.au
- Australian Catholic University www.acu.edu.au

Voor meer informatie zie de ‘UAC Guide’ gepubliceerd door de Universities Admissions Centre of ‘The Good Universities Guide’.

4 *TAFE*

Technical And Further Education (TAFE) is een opleidingsinstituut met allerlei beroepsopleidingen, postgraduate cursussen, korte cursussen op verschillende gebieden. Buitenlanders zijn welkom om cursussen te volgen afhankelijk van het soort visum. Voor meer informatie, bel 131 601 of www.tafensw.edu.au.

5 *Post-graduate universiteit/business schools*

Op universitair niveau zijn er in Sydney verschillende certificaten voor volwassen onderwijs te behalen: een Certificate, een Diploma en een Master of MBA. De beste business scholen in Sydney zijn de Macquarie Graduate School of Management (www.mgsm.edu.au) en de Australian Graduate School of Management (www.agsm.edu.au). Je kunt je inschrijven voor één vak, of voor een heel programma. Om toegelaten te worden tot één van deze Business Schools heb je een universitaire opleiding of tenminste 10 jaar werkervaring nodig. Je kunt full-time of part-time studeren en de meeste programma's zijn redelijk flexibel. Vergeleken met Nederland zijn de Business Schools in Australië veel interactiever, met veel groepswork, presentaties en werkstukken. Het is een hele goede manier om nieuwe mensen te leren kennen en je netwerk op te bouwen. Als je een tijdelijk visum hebt, moet je bij de meeste business schools de hogere internationale tarieven betalen.

D. HET LEVEN IN SYDNEY

1 *Wonen: waar?*

Sydney is een hele prettige stad met vele ‘*suburbs*’. Afhankelijk van je budget en je gezinssituatie zijn er verschillende mogelijkheden. Hieronder volgen een aantal opties waar Nederlanders wonen. De volgende toelichting is uiteraard subjectief en op alles is een uitzondering te vinden. Ga dus zelf kijken. In Sydney rijd je al snel meer en verder dan dat je dat in Nederland gebruikelijk vond.

Eastern suburbs: (o.m. Double Bay, Vacluse, Bondi, Coogee). Te verdelen onder de peperdure suburbs zoals Vacluse, Double Bay, Watsons Bay en de backpackersstranden Bondi en Coogee. Hier wonen veel Brazilianen, Zuid-Afrikanen. De suburbs zijn relatief dichtbij de stad en het strand. Verder is het grote Centennial Park dichtbij. Behuizing varieert van appartementen tot grote gezinswoningen. Bussen, trein en ferries naar de stad.

Balmain/Paddington/Glebe: hele leuke uitgaanswijken waar de townhouses gemaakt lijken te zijn voor stellen zonder kinderen of met babies. Veel restaurantjes en leuke winkeltjes, een beetje een “dorps”-gevoel. De woningen kunnen nog wel eens wat donker zijn, maar ze zijn oud, koel en karakteristiek. Bussen en ferry naar de stad. Veel artiesten en studenten.

City (CBD): zoals in elke wereldstad is het centrum een druk gebeuren met weinig groen, afgezien van de twee grote parken. Je zal er niet veel mensen met kinderen tegenkomen. Er zijn met name moderne appartementen, vaak dichtbij uitgaansgelegenheden.

Lower Northshore (Mosman, Neutral Bay, Seaforth): dichtbij de stad, de dierentuin en het strand (Balmoral beach); heerlijk wonen, drukker dan de Northshore; geen trein, wel bus- en ferry-verbindingen; over het algemeen een dure buurt waar wel veel Nederlanders wonen. Goede public en private schools. Goede winkels.

Northshore (Lindfield, Killara, Gordon, Pymble, St. Ives, Turramurra, Wahroonga): hier wonen veel gezinnen met jonge kinderen die “groen en rustig” willen wonen; huizenprijzen variëren afhankelijk van hoe dicht je bij de “North Shore train line” woont (hoe dichterbij, hoe duurder); goede public en private schools. Omdat het slechts een half uur naar de stad is, komen hier meer en meer Nederlandse gezinnen wonen. Veel winkelcentra, maar geen leuke winkelstraatjes.

Northern Beaches (Newport, Avalon, Palm Beach): je kiest hier voor een levensstijl; je zit verder weg van het centrum maar met het strand overall om je heen is het elke dag vakantie in dit paradijs. Er rijden bussen naar de stad.

Hills District (Pennant Hills, West Pennant Hills, Baulkam Hills, Beecroft): iets verder weg van het centrum met goede trein- en snelwegverbinding; grote, ruime en nieuwe huizen; Beecroft kent van dit gebied de oudste huizen met een leuk dorpsgevoel.

't Zuiden (o.m. Cronulla): makkelijk als je ten zuiden van Sydney Harbour werkt. Veel water, strand en sportfaciliteiten. Treinverbinding naar CBD. Goede public en met name private schools.

2 *Winkels*

Vrijwel alles is te koop in Sydney. Zelfs oude kaas, hagelslag, stroopwafels, Droste flikken, Conimex nasikruiden, beschuit en ontbijtkoek kun je bij een goede Deli of soms zelfs bij de supermarkt kopen. Je kunt overal met je credit card betalen. De winkels zijn bijna altijd van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat en ook op zondag open.

Hieronder een overzicht om een beetje te vergelijken met Nederland.

Bijenkorf-achtig:	David Jones
V&D-achtig:	Myer
Hema-achtig:	Kmart – BigW – Target
Gamma	Bunnings

IKEA heeft hier twee vestigingen en verkoopt dezelfde meubels en huishoudelijke zaken als in Nederland. Alle spullen van IKEA worden geïmporteerd waarbij de maten van bijvoorbeeld bedden of lampen niet hetzelfde zijn als gebruikelijk in Australië. Daarom kan het soms lastig zijn deze spullen te laten repareren.

Lokaties van meubelboulevards met een IKEA (www.ikea.com.au; tel. 9313 6400):

- Moore Park (in de stad)
South Dowling Street (kruising Todman Ave)
Tel. 9313 6400
- Rhodes Island (Olympic Park)
Kruising Oulton Avenue / Homebush Bay Drive

Freedom is vergelijkbaar met de IKEA en alom aanwezig in Sydney.

Supermarkten: Coles / Woolworths (Woolie's)/ Franklins / IGA / Aldi.

Coles en Woolworths zijn vergelijkbaar met Albert Heijn. Franklins is vergelijkbaar met de Edah. IGA is een soort buurtwinkel. Alles wordt voor je ingepakt en je hebt geen tassen/dozen nodig, behalve bij de Aldi. De plastic tasjes-discussie was heftig in Australië, en inmiddels zijn de 'Green Bags' geïntroduceerd.

De Sydney Fishmarket: (Blackwattle Bay Road, Pyrmont) dé plaats voor verse vis. Naast de gewone dagelijkse vismarkt zijn er winkels en restaurants. Ook worden er kookcursussen gegeven.

De Australian Geographic winkels zijn in vrijwel alle (Westfield)winkelcentra te vinden. Goed voor typisch Australische kadootjes en informatieve boeken voor volwassenen en kinderen over Australië.

2.1 Markten

<u>Paddy's market:</u>	van donderdag tot en met zondag: naast het Sydney Entertainment Centre, de grootste markt met meer dan 1000 stalletjes (veel goedkope kleding en t-shirts). Informatie: 1300 361 589;
<u>Bondi Market:</u>	elke zondag van 10 tot 4 bij de Bondi Beach Primary School;
<u>Glebe Markets:</u>	elke zaterdag en zondag, hoek Derby Place en Glebe Point Road;
<u>North Sydney:</u>	elke tweede zaterdag van de maand, kruising Miller en McLaren Streets, van alles en nog wat;
<u>Paddington Bazaar:</u>	elke zaterdag van 10 tot 5 in de St. John's Uniting Church, hoek Newcombe Street in Paddington;
<u>Rocks Weekend Market:</u>	elke zaterdag en zondag, van 10 tot 5 op George Street in the Rocks;
<u>Birkenhead Point:</u>	elke dag van 9 tot 5 in Roseby Street Drummoyne, grote outlet stores voor bekende merken.

3 *Nederlandse etenswaren en winkels*

Voor alles wat je maar kunt verzinnen:

- The Dutch Shop 't Winkeltje,
85 Market Street
Smithfield
Tel. 9604 0233
Open elke dag behalve maandag. Let op dat etenswaren niet over de datum zijn.
- Dutch Australian Society Neerlandia
Kruising Bantry Bay Rd en Crattan Crescent
Frenchs Forest NSW 2086
Tel. 9999 2629
De winkel is open elke donderdag en zondag van 10 tot 3 uur.

Nederlandse producten online bestellen kan tegenwoordig ook:

www.DutchFood.com.au (overigens kun je ook bestellen per post (Foods Online Int., PO Box 87, Glenbrook NSW 2773), telefonisch (02 4739 0773), of per fax (02 4739 0773))

Je kunt bij DutchFood ook diverse giftboxes bestellen, bijvoorbeeld een 'It's a Boy/Girl Box', of een 'De Ruijter' Box.

Voor kroketten, bitterballen en frikandellen kun je ook terecht bij:

- Mulfric Foods
17, Plasser Crescent
St Marys NSW 2760
Tel. 9673 4033

Voor Hollandse feestpakketten kun je ook terecht bij de Nederlandse organisatie 'Holland Feestpakket', al meer dan 50 jaar een begrip in pakkettenland. Denk bijvoorbeeld aan een Sinterklaas-, een Oud-Hollands, of een Kraampakket.
www.hfp.nl

En heb je zin in bitterballen, Hollandse poffertjes, een patatje oorlog of andere heerlijke hollandse lekkernijen, dan kun je terecht bij Dutchies Delights in Darling Harbour en in Dee Why:

- Shop 29, Darling Walk, Sydney NSW 2000 (next to Australian Outback Centre)
- Dutchies Delight Dee Why
Shop 17 - 24-26 Howard Ave Dee Why
Dee Why Village Plaza (next to Coles)

Als je op zoek bent naar meubilair uit Europa, kun je prima terecht bij 'Tokens of Living' in Mona Vale, 113 Darley Street.(Northern Beaches) Open van dinsdag t/m vrijdag van 10 am tot 5 pm, en op zaterdag van 10 am tot 4 pm. Website: www.tokens.com.au, email: info@tokens.com.au. Telefoon: 9979 3056.

TOKENS OF LIVING is in november 2004 opgericht door het Nederlandse echtpaar: H el ene Manger (kunsthistorica) en Hans Manger (scheepsbouwkundige).

4 Sydney– activiteiten en uitgaansleven

4.1 Activiteiten

Er zijn maar weinig steden in de wereld waar zo'n variëteit aan activiteiten te doen is als in Sydney, van kanoën op de haven, duiken in Bondi tot een stadswandeling in Parramatta. Deze stad heeft alles te bieden: strand, zee, cultuur en natuur. De stranden aan de haven, zoals Balmoral en Nielsen Park zijn kindvriendelijk. De stranden aan de zee kant, zoals Bondi, Coogee, Palm Beach, Manly en Long Reef hebben de perfecte golven voor bodyboarden en surfen. De stad heeft veel groen en je kunt er fantastische wandelingen maken. Populair zijn de Manly to Spit-bridge en Cremorne Point wandeling (zie ook de Sydney Good Walks Guide). De meer avontuurlijk aangelegde personen kunnen adrenaline door de aderen laten stromen door bijvoorbeeld de Bridge Walk te ondernemen, een ballonvlucht te maken in Campden of diepzee te duiken in en rond de haven.

Een echt Australische gewoonte is om buiten de deur te ontbijten of te lunchen. Overal langs de kust en de haven zijn fantastische restaurantjes en coffeeshops. Populaire plaatsen voor ontbijt en lunch zijn: Bronte, Pretty Beach en Shelly Beach in Manly, Watson Bay, Bondi, Nielsen Park, Whale Beach en Balmoral. De meeste cafeetjes zijn heel erg betaalbaar en hebben heerlijk eten. Mocht je echt geld willen uitgeven en luxe willen, dan kun je altijd het watervliegtuig nemen en gaan lunchen in Cottage Point in het Kuring-gai Chase National Park in Pittwater.

4.2 Activiteiten met kinderen

Op www.sydneyforkids.com.au, (family fun) vind je veel informatie over activiteiten in Sydney voor kinderen. Van theater tot speeltuin, van open dagen tot special events. Deze site wordt iedere week bijgewerkt zodat er steeds een compleet overzicht is voor de komende twee weken. Ook op www.kidfriendly.com.au vind je veel informatie over kindvriendelijke activiteiten in en rond Sydney.

4.3 Uitgaansleven

Het uitgaansleven concentreert zich met name rond Oxford Street, Kings Cross en Darlinghurst waar veel nachtclubs en bars zijn. Over het algemeen sluiten de meeste normale kroegen redelijk vroeg (zo rond middernacht), daarna begint het nachtlevens in de vele clubs. Er staan vaak lange rijen om toegang tot clubs te krijgen. Hippe outfits en de uitsmijter kennen, helpen vaak om naar binnen te komen.

Het cultuuraanbod in Sydney is zeer breed. Van popconcerten, opera, klassieke muziek en kleine podia naar musea, toneel, musical en andere vormen van theater. Op vrijdag en zaterdag besteedt de Sydney Morning Herald veel aandacht aan cultuur.

Sydney is de stad om lekker uit eten te gaan. Er is een enorm aanbod: van Vietnamees tot Nepalees en er zijn maar weinig restaurants waar het eten tegenvalt. Leuke buurten met veel verschillende en betaalbare restaurants zijn Crow's Nest, Newtown en Glebe. Neutral Bay staat bekend om zijn Japanse restaurants, Liverpool Street aan het einde van het CBD staat bekend om de Spaanse keuken, terwijl je Indonesisch kunt eten in Maroubra en Italiaans in Leichhardt and Habersfield. De Sydney Cheap Eats Guide is perfect om een leuk en betaalbaar restaurant te vinden.

Sydney Visitors Tourist Information Centre
Martin Place
Sydney
Tel. 9235 2424

Sydney Visitor Centre
106 George Street
The Rocks
Tel. 9255 1788

NSW Visitor Information Centre
11-17 York Street
Sydney
Tel. 132 077

National Parks and Wildlife Information Centre
Cadman's cottage
110 George Street
The Rocks
Tel. 9247 8861

5 Huishoudelijke hulp en babysitters

Een werkster is niet gebruikelijk in Australië. Gelukkig neemt het aanbod wel toe. Het is mogelijk om via betrouwbare buro's aan goede werksters, babysitters, etc. te komen. Je betaalt dan vaak wat meer, maar je weet wel wat je krijgt.

Via-via is de andere mogelijkheid. Kijk ook in je lokale krant.

Een veelvoorkomend verschijnsel is het echtparenteam: een man en vrouw maken samen je huis supersnel schoon.

- Bebrite (voorheen: Bizzi Beez Cleaning Services): 1300 131 664

Er zijn vele babysit- en nannyservices in Sydney. Onderstaande bureaus zijn betrouwbaar en opereren in alle suburbs.

- Dial-an-angel: babysitters en schoonmaakhulpen (met referenties)
www.dial-an-angel.com.au
Lindfield 9416 7511
Penrith 4722 3355
Edgecliff 9362 4225
- Occasional and Permanent Nannies & Housekeepers
94166900
www.opnannies.com.au
- Mums' Best Friend 93375110
www.mumsbestfriend.131.com.au

6 Fooien en afdingen

Het geven van een fooi is niet verplicht en wordt meestal niet verwacht. Men geeft meestal 10% fooi in restaurants. Afronden in de taxi is heel gebruikelijk maar niet noodzakelijk.

Afdingen is alleen gebruikelijk bij het kopen van een huis of een auto. Verder zelden of nooit.

7 *BYO*

Doordat in Australië niet elk restaurant een drankvergunning heeft, is BYO (*'Bring Your Own'*) heel gebruikelijk zelfs in goede restaurants. Het gaat hier om het meenemen van eigen flessen wijn en soms bier. Je betaalt dan cork fee, vaak \$2 - \$4 per persoon.

Een restauranteigenaar is namelijk verantwoordelijk voor jouw drankgebruik als jij dat bij hem koopt. Neem je je eigen wijn mee, dan geldt dat niet. Een drankvergunning kost veel geld.

Ook als je wordt uitgenodigd bij Australiërs is het heel gebruikelijk om je eigen drank mee te nemen of je eigen vlees voor de barbeque. Vaak worden er picnics of bbq's georganiseerd waarbij iedereen zijn eigen eten en drinken meeneemt. Het is overigens de gewoonte dat je de drank drinkt die je zelf hebt meegenomen. Australiërs kunnen nog wel eens beledigd zijn als je hun drank opdrinkt.

8 *Koffie bestellen*

Gelukkig heb je tegenwoordig in Sydney hele goede espresso bars. Een aantal jaar geleden dronk men met name Plunger coffee: de doordruk-versie of Nescafé.

Een lijst met verschillende mogelijkheden:

- Latte: espresso met veel melk
- Long black: grote kop zwarte koffie
- Short black: espresso
- Espresso: klein kopje sterke zwarte koffie
- Capuccino: bekend, met melk en schuim (froth)
- Machiato: espresso met een beetje melk
- Flat White: koffie verkeerd
- Mocha: koffie met warme chocola erin
- Babycino: froth, kopje schuim voor je kind

Mogelijke toevoegingen zijn:

- Skinny: skin milk (halfvolle of magere melk)
- Soy: soyamelk
- Decaf: decafé koffie

Verder kan je overal herbal teas krijgen, pepermunt, kamille en andere vaak exotische namen.

A *'cuppa'* is of een sterke kop thee met melk of oploskoffie.

9 Elektrische apparaten

De voltage in Australië is 240 V. Nederlandse huishoudelijke apparaten kunnen worden gebruikt met een adaptorstekker. Eventueel kunnen stekkers vervangen worden door een Australisch model. Waar meerdere apparaten bij elkaar staan (keuken, geluidsinstallatie/TV, computer) is het handig en goedkoop om een aantal meervoudige stekkerdozen aan te schaffen (bijv. bij Blokker) en de stekker te vervangen door een Australisch model (\$ 1.75 bij de BigW).

10 Lampenfittingen

Australië heeft twee soorten lampenfittingen: de schroef- en de bajonetfitting. De bajonetfitting heeft geen schroefdraad maar moet je “duwen en een kwartslag draaien”. Gloeilampen met schroeffittingen zijn niet overal te koop.

11 Douane

Bij binnenkomst in Australië is de douane behoorlijk streng: (onafgewerkte) etenswaren, hout, vieze schoenen, etc. mogen het land niet in. Het is daarom altijd verstandig de hagelslag en andere typisch Nederlands voedsel aan te geven. Voer alleen vacuum verpakte kaas in.

Het verdient aanbeveling door de ‘*Things to declare*’ uitgang te gaan. De ervaring leert dat de hele procedure korter duurt dan wanneer men door de ‘*Nothing to declare*’ uitgang gaat. Denk niet “dat lukt me wel” omdat het vaak toch niet lukt; de Australische douane doet niet heel erg moeilijk om je blijvend uit hun land te houden.

12 Activiteiten door en voor Nederlanders georganiseerd

12.1 Nederlandse koffieochtend

Er wordt maandelijks een koffieochtend georganiseerd door en voor Nederlandse vrouwen in heel Sydney.

Je kunt het beste contact opnemen met het consulaat (tel. 9387 6644) voor namen en telefoonnummers van de organisatoren.

12.2 Nederlands tennistoernooi

Jaarlijks wordt er een tennistoernooi georganiseerd waarbij goede en minder goede, fanatieke en minder fanatieke spelers een dag vol gezelligheid en tennis hebben. Informatie op te vragen bij het consulaat (tel. 9387 6644) of Dutchlink.

12.3 Nederlands Hockeyen

'Nederlands' hockeyen in Sydney is in 1998 spontaan begonnen met een handje vol expats maar inmiddels uitgegroeid tot een mailinglijst van ongeveer 50 mannen en vrouwen. Er zijn geen lidmaatschapskosten aan verbonden, alleen een klein bedrag per keer voor het huren van het veld.

Meestal wordt er 1x per maand op een zondagmiddag gespeeld op gras (mixwedstrijden). Aansluitend een gezellige borrel/BBQ bij iemand thuis. Ook vinden er 'serieuze' partijtjes met 'echte' tegenstanders(sters) plaats op kunstgras. Het hoogtepunt is altijd het ZOAT hockeytoernooi dat één keer per jaar in Azië wordt gehouden (het hockeyelftal uit Sydney is overigens één van de meest geduchte tegenstanders!)

'Nederlands' hockey is erg gezellig en een goede manier om snel in contact te komen met anderen.

Waar?: Clubhuis Neerlandia

Cnr Bantry Bay Rd en Grattan Cres

Frenchs Forest NSW 2101

Tel.: 9452 5014

Voor verder informatie kun je terecht bij: annerieturner@optusnet.com.au

Voor mixed competition hockey kun je overigens ook terecht bij Jan Eveleens: coffee@cafexpress.com.au

12.4 Nederlands Golftoernooi

Sinds 1990 wordt er ieder jaar eind november of begin december een golftoernooi georganiseerd voor spelers met of zonder een officiële clubhandicap. Daar het organisatie comité soms van samenstelling verandert, kun je het beste via het Nederlands Consulaat-Generaal uitvinden hoe je je kunt opgeven.

12.5 Expatriate Club

Deze club komt 1 keer per maand op woensdag bijeen voor een activiteit die kan uiteenlopen van samen dozen decoreren tot een architectuurwandeling in het centrum van Sydney. Er zijn ongeveer 45 mensen lid en per bijeenkomst komen ruim tien mensen opdagen. De kerstbrunch vormt hierop een uitzondering, want daar schijnen nagenoeg alle leden op af te komen. De contactpersoon is Lin Seesink, 12 Lemongrove Avenue, Carlingford NSW 2118, telefoon: 9873 1409; email: LS@SGML.NET.AU.

12.6 Privé Nederlandse les

Voor Nederlandse les (privé) kun je o.a. terecht bij
Manly/Chatswood: Astrid Boom (astridboom@hotmail.com)

Je kunt natuurlijk ook altijd even contact opnemen met de Nederlandse school:
nedschoolsydney@hotmail.com

13 Internationale (vrouwen)clubs

- The American Society of Sydney
GPO Box 602
Sydney NSW 2001
Tel. 0425 248 892
- The Expatriate Club
Contactpersoon: Lin Seesink
Tel. 9873409
E-mailadres: ls@sgml.net.au

Kijk ook in de Yellow pages of vraag bij de City Council naar de Newcomer Clubs of naar multicultural associations.

14 Telefoon, televisie en internet

Een waarschuwing vooraf: zet alle aansluitingen op beide namen! Anders kun je niets zelf wijzigen en moet je partner alles doen. Behoorlijk irritant.

14.1 Telefoon

Telefoonrekeningen worden gespecificeerd. Je betaalt lokale telefoongesprekken per keer in plaats van per tijdseenheid.

De grootste twee aanbieders zijn Telstra en Optus. Vaak ben je goedkoper uit als je zowel telefoon, televisie en internet van dezelfde provider neemt.

- Telstra   132 200
- Optus   1300 301 937
- Vodafone   1300 303 030
- Orange   133 188

14.2 Mobiele Netwerken

Telstra en Vodafone zijn hier de grote aanbieders en hebben het grootste bereik binnen Australië. Vaak ben je buiten de grote steden, in de bush of outback niet of slecht bereikbaar. Verschillende aanbieders hebben vaak reclamestunts. Goed rondkijken is het devies.

14.3 Internetaansluitingen

Bigpond / Telstra	131 282
Ozemail	132 884
Optusnet	1300 300 555
Compuserve	1300 555 520
CIA	1300 555 900

14.4 Goedkoop naar Nederland bellen

Het bellen naar Nederland is via de gewone telefoon best te betalen, maar er zijn vele andere mogelijkheden. Je hebt callback-systemen waarbij je een viercijferig nummer moet draaien voordat je gaat bellen.

Ook het telefoonkaartensysteem is aan te raden. Kijk dan op www.phonecardselector.com.au. Op deze site kun je uitvinden welke telefoonkaart het goedkoopst is om naar Nederland te bellen. Je kunt deze kaart vervolgens online bestellen en binnen 24 uur krijg je alle gegevens gemaild om de kaart te gaan gebruiken.

- AAPT 1300 651 414
- Callback 9369 2022
- Worldxchange 9937 9999
- Super Saver, Hello, en vele andere telefoonkaarten zijn ook verkrijgbaar bij Newsagencies.

Toegangscode om naar Nederland te bellen: 00 11 31

14.5 Kabel TV

In Sydney zijn vijf zogenaamde 'free to air' kanalen, die met een eenvoudige met een eenvoudige kamerantenne zijn te ontvangen. Zij zijn: de ABC (te vergelijken met de NPS), Channel 7, 9 en 10 (te vergelijken met de AVRO, de TROS en RTL4) en SBS (een kanaal met veel buitenlandse, anderstalige producties). Naast 'free to air' kanalen is er een kabelnetwerk. Je kunt uit verschillende kabelpakketten kiezen. Het basispakket biedt onder andere CNN, Skynews, kinderkanalen, sportkanalen, Discovery etc.

Kabel TV aanbieders zijn:

- Foxtel 131 999
- Optus 133 311
-

14.6 Nederlandstalige radio

SBS Radio zendt ook een Nederlandstalig programma uit. Uitzendingen in Sydney en Melbourne : maandag, woensdag en zaterdag van 10 tot 11 uur, frequentie Sydney FM 97.7. Voor meer informatie: www.sbs.com.au of email: dutch.program@sbs.com.au.

14.7 Nederlandse TV

Het is sinds 2003 mogelijk om met behulp van een satellietshotel de programma's van BVN (Beste van Vlaanderen en Nederland) te ontvangen. Informatie kun je vinden op de site: www.bvn.nl.

15 *Spinnen en slangen*

Je zult ongetwijfeld de nodige verhalen hebben gehoord over de giftige spinnen en slangen in Australië. Absoluut geen reden om niet te komen, maar wel iets om rekening mee te houden. Om de verhalen een beetje te relativiseren: voor alle beten bestaat “anti-venom” (tegengif). In het verleden zijn in Australië in totaal 30 mensen omgekomen door een spinnenbeet. Het laatste bekende geval was in 1980 (!); jaarlijks worden er in Australië zo’n 3000 mensen gebeten door een slang, 1 of 2 daarvan overlijden.

De meest voorkomende/bekende giftige spinnen in Sydney en omstreken zijn de Sydney Funnel-Web Spider en de Red-Backed Spider.

15.1 *Sydney Funnel-Web Spider*

De Sydney Funnel-Web Spider (mannetje) is de gevaarlijkste spin ter wereld. Het mannetje is zo’n 25 tot 50 mm groot, het vrouwtje 40 mm. Ze zijn glanzend zwart, met een donkerpaars/bruin lichaam, en hebben grote sterke poten, alles bedekt met hele fijne haartjes. Ze leven op vochtige, donkere, afgedekte plaatsen, bijvoorbeeld onder stenen, tegels, rotsblokken, hout/balken, afvalbakken etc.

Wat te doen bij een beet?

- Bel 000 voor ambulancetransport naar ziekenhuis (wees duidelijk!);
- Verwijder ringen/horloge etc.;
- Maak wond niet schoon (ivm controle gifsoort);
- Leg zo snel mogelijk een strak verband (doek, kledingstuk) aan om het betreffende lichaamsdeel, werkend van beneden (tenen/vingers) naar boven;
- Een spalk (tak, opgerolde krant) wordt aangeraden, of een mitella;
- Hou persoon zo rustig/stil mogelijk. Hoe kalmer, hoe minder snel het gif zich door het lichaam verspreidt.
- Symptomen: pijn, zweten, braakneiging.

15.2 *Red-Backed Spider*

De Red-Backed Spider (vrouwtje) heeft een glanzend zwart lijfje met (meestal) een rood teken/rode tekens op haar rug. Haar lijfje is zo groot als een grote erwt, en haar 8 poten zijn dun, zo’n 20 tot 40 mm. lang. Mannetjes zijn kleiner en “fletser”. Alleen de beet van het vrouwtje is gevaarlijk, de “giftanden” van het mannetje zijn namelijk te klein. Ze leven in schuren, garages, onder trappen, houtblokken en rotsen, in de buurt van zwembaden/afvalhopen. Let op als je bloempotten, emmers, stoelkussens, etc. optilt.

Wat te doen bij een beet?

Zie hiervoor, de Sydney Funnel-Web Spider, MAAR:

- LEG GEEN VERBAND AAN! → Leg een ICEPACK tegen wond aan ter VERKOELING!!
- Geef water als de persoon transpireert;
- Symptomen: pijn, zweten, zwelling, verzwakking, braakneiging/braven.

15.3 Agemene veiligheidsregels:

- Laat geen kleren, schoenen, handdoeken, etc. buiten op de grond liggen;
- Check schoenen voor je ze aantrekt (ga op de neuzen staan);
- Loop (vooral 's avonds) niet zonder schoenen buiten;
- Denk vooral niet dat spinnen “verdronken” zijn als je ze in zwembad, emmer, etc. aantreft, blijf alert; ze kunnen in een luchtbel een lange tijd overleven in een zwembad;
- Draag handschoenen als je tuiniert.

Overigens heeft onze Nederlandse Hooiwagen spin het meest geconcentreerde gif van alle spinnen ter wereld. Gelukkig is hij niet in staat om ons (mensen) te bijten.

15.4 Slangen

En dan de slangen: in Australië komen inderdaad een aantal zeer giftige slangen voor. Het is echter goed je te realiseren dat een slang meestal zelf wegkruipt, en pas bijt als hij in het nauw gedreven wordt (of als je er per ongeluk op gaat staan ...). Vanwege dit laatste is het goed om bij bushwalks een paar tips in acht te nemen:

- Stap op rotsen/houtblokken etc. en niet erover: je kunt niet zien of er toevallig een slang achter/onder zit;
- Loop niet door hoog gras/begroeiing;
- Stop vooral niet zomaar je hand in rotsgaten/gaten in hout etc.
- Word je toch door een slang gebeten, volg dan de regels als bij de beet van een Funnel-Web spider!
-

15.5 Meer informatie over slangen en spinnen

In het winkeltje van The Australian Museum kun je een poster kopen (2\$ per stuk - 2003) met foto's van beruchte spinnen of slangen, hun kenmerken, eerste hulp-acties etc. Eén van de dingen die je kunt doen om de kans op spinnen en ander ongedierte in je huis te verminderen, is je huis 1x per jaar te laten spuiten door een ongediertebestrijder (de exterminator). In de Yellow Pages vind je er een heleboel onder “Pest Control” (bijv. Eagle Pest Control – 13 62 33). Je kunt overigens ook zelf spuiten, bij de Chemist/Woolie's vind je diverse soorten sprayen.

Wil je meer informatie? Surf dan naar www.reptilepark.com.au, dit is de website van het Australian Reptilepark in Gosford. Een bezoek aan dit park is een absolute aanrader. Naast duidelijke uitleg over spinnen en slangen, zoals “wat te doen bij een beet?”, zie je hier ook een heleboel andere typisch Australische dieren (kangoeroes, koala's, dingo's, Tasmanian Devils, etc.).

Wat je natuurlijk ook kunt doen, is het volgen van een First Aid Course of de St.John Ambulance Course (<http://www.stjohn.org.au>).

16 Zee en zon

Door het gat in de ozonlaag is de zon in Australië echt een stuk feller dan in Nederland. Het officiële advies is om je in de zomer tussen 11 uur 's ochtends en 3 uur 's middags niet in de directe zon te begeven. Draag altijd een hoed, smeer je goed in met een zonnebrandmiddel en draag een t-shirt met lange mouwen of, tijdens het zwemmen, een zwimsuit met lange mouwen. Oftewel: '*slip, slap & slop*' (*slip* on a shirt, *slop* on some sunscreen and *slap* on a hat) ! Drink altijd genoeg water!

Er zijn enkele stranden in Sydney die natuurlijke rotszwembaden hebben en/of een deel van het strand afgebakend hebben door middel van een haaiennet. In het oosten van Sydney is dat b.v. Nielsen Park en Parsley Bay in Vaucluse, Redleaf Pool in Double Bay, Watsons Bay, Coogee Beach, Bronte Beach en Bondi Beach. In het noorden van Sydney zijn dat onder meer Balmoral Beach en Dee Why.

Voor de veiligheid op het strand en in zee zijn er een paar basisregels, de zogenaamde Australische 'strand-etiquette'.

Zwem aan het strand altijd tussen de rood/gele vlaggen en mocht je in moeilijkheden komen of door een 'rip' verder naar zee getrokken worden, houd dan je arm omhoog, roep 'help' en wacht op hulp. Probeer vooral niet tegen de stroming in te zwemmen (je hebt geen schijn van kans!), maar probeer langzaam naar de zijkant uit te drijven. Dit wil dus ook zeggen dat je niet gezellig tijdens het zwemmen naar je vrienden zwaait want dan denken de lifeguards dat je in moeilijkheden verkeert.

Veel Sydney-stranden hebben Life Guard Clubs die '*sea & safety*' activiteiten hebben voor kinderen ('*Little Nippers*').

Kijk ook altijd uit voor '*blue bottles*', kleine blauwe kwallen die lange tentakels hebben die gemeen pijn doen. Het is zelden dat je er een tegenkomt, meestal is het duidelijk als er bluebottles zijn: dan ligt gelijk het hele strand vol. Mocht je toch gestoken worden, haal onmiddellijk de tentakels van je huid af, gooi dan zo snel mogelijk zoet water over de huid en houd eventueel ijs tegen de huid (tot voorkort werd ook witte azijn aangeraden, maar dit is veranderd). Wrijf het vooral niet in met zand, dat maakt het alleen maar erger. (Als je eenmaal geraakt bent door een Bluebottle, kijk je voor de rest van je leven erg goed uit!)

Als je wilt gaan surfen is het beter om eerst een paar lessen te nemen. Je kunt jezelf en anderen in gevaar brengen als je nooit eerder op een surfplank hebt gestaan.

Het is ook handig om zo min mogelijk mee te nemen naar het strand. Met andere woorden, laat waardevolle dingen (zoals credit cards) thuis. Sommige stranden hebben verkleedhokjes en/of '*lockers*' waar je je spullen in kan achterlaten.

Over het algemeen is het verboden om op het strand te voetballen, met frisbees te gooien of te vliegeren.

Probeer ook eens een van de vele fish and chips shops aan het strand!

En last but not least, zoals ze in Australië zeggen: "ENJOY OUR BEACHES, TAKE ONLY PHOTOS, AND LEAVE ONLY YOUR FOOTPRINTS".

17 'Total Fire Ban'

Bosbranden komen nogal eens voor, vooral aan het eind van de zomer. Als het risico van bosbranden erg hoog is, kan de Country Fire Authority een 'Total Fire Ban' dag uitroepen. Het is dan verboden om open vuur te maken, zelfs de Weber mag niet worden gebruikt. Hoge boetes worden uitgedeeld.

De borden met bosbrandindicatie aan de kant van de weg worden dagelijks bijgehouden.

18 Water restricties

Vanwege het grote watertekort in Sydney gelden er restricties aan het watergebruik (zowel voor particulieren als voor bedrijven). Het niet volgen van deze restricties kan leiden tot hoge boetes. Voor meer informatie, surf naar:

<http://www.sydneywater.com.au/SavingWater/WaterRestrictions/>

19 Taalproblemen

Australiërs hebben soms een raar taaltje en vreemde uitdrukkingen. Hieronder staan er een aantal vermeld.

NETERLANDS	“AUSTRALISCH/ENGELS”
Ranja/limonadesiroop	Cordial (Lemonade = citroenlimonade met prik)
Kop sterke thee/oploskoffie	A Cuppa
Paprika	Capsicum
Courgette	Zucchini
Aubergine	Eggplant
Snoep (allerlei)	Lollies
Suikerspin	Fairy Floss
Kip	Chook
Trui	Sloppy Joe
Coltrui	Skivvy
Hemdje-singlet	Vest
Onderbroek	Panty/Undies
Panty	Pantyhose
Joggingbroek/trainingsbroek	Trackie dacks
Slippers	Thongs
Badpak/Zwemkleding	Cozzies / Togs
Dekbed	Doona
Koelbox	Eski
Dankjewel	Taa
Tennisschoenen	Ook wel sandshoes genoemd

AFKORTINGEN / UITDRUKKINGEN/SLANG	
<i>Wonen:</i>	
DLUG	Double Lock-Up Garage
Rumpus	Grote ruimte vaak op benedenverdieping
<i>Geldzaken/betalen:</i>	
No raincheck	Op=op, kan niet nabesteld worden
Dear	Duur
Lay-by	Op afbetaling kopen; wordt bewaard tot alles betaald is
Eftpos	Pinnen
Credit/savings/cheque?	3 verschillende betaalmogelijkheden met je bankpas; wordt gevraagd als je met je pinpas betaalt
<i>Any cash out?</i>	Extra geld pinnen?
Fly-Buys (" <i>Floyboys</i> ")	"AH-Bonuskaart"
Bulkbilling	Zie "Medicare"
<i>Anderszins:</i>	
Barbie	Barbeque
Hubbie	Husband
Bloke	Vent/man
Sunnies	Zonnebril
Preggers	Pregnant (zwanger dus) – "up the duff"
Rashie	Nylon sneldrogend shirt – bescherming tegen de zon (rash = uitslag die je kunt krijgen door het schuren op een surfboard)
Footy/Football	De term voor alle verschillende soorten rugby
Soccer	Voetbal
Rego	Auto registratie
Sickie	"vrije dag"
Pokies	Pokermachines
U-ey	U-turn
Taz of Tassie	Tasmania
Mozzy	Mosquito
Prezzie	Present
Super	Superannuation = pensioen
G'day	Good day / hello
Co-ed school	Gemengde school
Sambo	Sandwich
Sheila	Girl/ Woman
Ute (joet)	Utility truck; pick-up truck
Salvos	Leger des Heils
Kiwi	Nieuw-Zeelander
Cloggie	Nederlander

Manchester	Linnengoed
Pommy	Engelsman
Brekkie	Breakfast (“I had brekkie with my relies”)
Relies	Relatives
This arvo	This afternoon
Next Saturday	Niet a.s. zaterdag, maar zaterdag over een week!
Half ten	=half past ten, dus half elf
You’ve got a snag	You’ve got a problem
You’ve got Buckley’s	Een kans van nul komma nul
No worries, mate	Geen zorgen, komt wel goed; maar als ze dat te vaak zeggen, moet je je juist wel zorgen maken
Mate	Zeg je eigenlijk tegen “iedereen”
On ya / Good on ya	Goed gedaan
Fair dinkum	Iemand of iets is okay

E. OOK HANDIG OM TE WETEN.....

Onder dit kopje hebben we informatie opgenomen van Nederlanders die in Sydney zijn komen wonen en dit boekwerk hebben gebruikt. Het zijn soms kleine, maar soms ook heel handige zaken om te weten.

- Vlees is hier veel goedkoper / Wijn is hier vrij prijzig
- Lokale telefoongesprekken betaal je eenmalig, niet per minuut
- Taxi bestellen gaat vaak volledig automatisch (met voice recognition). Houd er rekening mee dat taxi's nog wel eens te laat kunnen komen....
- Er is altijd zon, maar je zit er nooit in
- Een rood lichtje buiten op de hoek van de straat geeft aan dat er een dokterspraktijk zit
- Het is moeilijk lekker brood te vinden. Bij Bakers Delight hebben ze tegenwoordig wel redelijk bruin volkoren brood.
- Thee wordt meestal met melk gedronken (een 'cuppa')
- Het is hier niet gewoon om een glas koude melk bestellen bij je lunch (vaak wel goedkoop – staat niet op de prijslijst..)
- Fietsers op de snelweg: “the road is there to share ....”
- Er wordt hier overigens erg weinig gefietst en gebrommerd
- Vaak ‘no right turn’ – erg onhandig
- BENZINE: de prijzen van benzine verschillen hier van dag tot dag, zelfs op gedurende de dag worden de prijzen vaak veranderd. Op dinsdag is de benzine vaak het minst duur.
- Bloemen: vaak afschuwelijk ('t wordt beter) en duur
- In de supermarkten kun je geen alcoholische dranken kopen
- Men rijdt hier vaak in een 4WD
- Fiji is geen mooi idyllisch tropisch eiland, meer een soort Mallorca
- Op een feestje ligt de hele badkuip vol met meegebrachte bierflesjes
- Er zijn wel 20 George Streets, allemaal in een andere suburb – erg verwarrend
- Kakkerlakken zijn niet zo vies als bij ons (oh neeeee)
- Er zijn nog veel huizen zonder centrale verwarming, maar het is toch echt koud in de winter
- Een *hotel* is vaak alleen een pub
- Bier: Midi = 2120 cc / Scooner = 375 cc / Pint = 465 cc
- Als Australiërs je uitnodigen voor een 'tea' (aan het eind van de dag), dan krijg je vaak een hele maaltijd (tea = avondeten)
- Een suffe toevoeging is dat Australiërs veelal een bovenlader wasmachine hebben. Wij gebruiken meestal een “frontloader”. Het enige waspoeder dat niet je wasmachine uitschuimt, is Omo Matic Frontloader. En de chemical free ones doen het trouwens ook goed in de frontloader
- Napisan is de enige echte vlekkenoder

- In Australië heerst een enorme “aansprakelijkheids”-cultuur. Er wordt zelfs gezegd dat Sydney de tweede stad ter wereld is (na LA) als het gaat om “sue-en”. Vandaar dat je dus vaak enorm veel formuliertjes moet invullen om dat te “voorkomen”.
- Als voetganger heb je hier geen rechten (om nog maar te zwijgen over het feit dat er amper stoepen zijn). Als je op de stoep loopt en er is een garage-inrit, dan heeft de auto die de garage in- of uitrijdt, voorrang! Dat is wel even schrikken na alle rechten die je als voetganger hebt in Nederland.
- Als je je aanmeldt bij energie-, telecommunicatie- en andere bedrijven, zorg er dan voor dat je je inschrijft op beide namen. Doe je dat niet, dan kan alleen degene op wiens naam de inschrijving/aanmelding staat, dingen wijzigen/aanpassen, etc. .
- Lopen je kinderen nog in de luiers, neem dan vooral een lading mee in je container. Er wordt hier nogal geklaagd over de kwaliteit van de luiers.
- Denk aan de inentingspapieren van de kinderen als je ze gaat opgeven bij een school.

F. VERDERE INFORMATIE

1 Informatie in boeken en magazines

Sydney for Under Fives, <i>The best of Sydney for babies, toddlers and preschoolers</i>	Seana Smith
The Australian Bed & Breakfast Book, <i>Home stays, Farm stays, B&B Inns and Self Contained Accommodations</i>	www.bbbook.com.au
200 Kilometers Around Sydney, <i>The ultimate guide on where to go and what to see in and around Sydney</i>	Gregory's
Cheap Eats <i>Sydney's best restaurant guide</i>	Universal magazines
Sydney for Kids	Wendy Preston
Seven days in Sydney <i>The guide to Sydney, Australia</i>	David Messent and Graham White
Sydney, Eyewitness Travel Guide	Dorling Kindersley Book
National Parks of NSW, <i>A guide to all national parks in NSW from the National Parks and Wildlife Service</i>	Gregory's
Sydney, Good Walks guide <i>Over 180 walks in and around Sydney</i>	Joan Lawrence
Sydney, 4 WD Adventures <i>Exiting day and weekend four-wheel-drive tracks close to Sydney</i>	Craig Lewis and Cathy Savage
Bushwalking in the Sydney Region <i>Bushwalks with maps and directions</i>	S. Lord and G. Daniel
The Fatal Shore <i>The Epos of Australia, the ultimate book on Australian convict history</i>	Robert Hughes
Living and working in Australia	David Hampshire
Down Under <i>A very funny and sharp picture of Australia and its society</i>	Bill Bryson
Sydney Child	Maandelijks magazine, gratis verkrijgbaar bij kinderswinkels, bibliotheken, scholen, etc.

2 Telefoonnummers

Noodgevallen	
Politie, Ambulance, Brandweer	000
Poisons Information Centre	131 126
Electricity Emergency, Energy Australia	131 388
Gas Emergency – AGL	131 606
Sydney Waters Emergencies	132 090
Gas/water/licht aansluitingen	
Electricity – Energy Australia	131 388 (stroomstoringen)
Gas – AGL	131 535
Sydney Waters	132 092
Integral Energy	131 003
Alles met de telefoon	
Telstra	
Aansluiten van je telefoon	132 200
Reparaties	132 203
Call Connection	12456
Directory Enquiries	1223
International Directory Enquiries	1225
Optus (Telstra's grootste concurrent)	133 999
AAPT Smartchat	1300 651 414
Vervoer	
National Taxi	131 008
Premier Cabs	131 017
Taxis Combined	8332 8888
Water taxi (Sydney harbour)	9922 4252
Openbaar vervoer (bus, trein, ferry)	131 500
Qantas domestic reservations	131 313
Consulaat-Generaal	9387 6644

3 Websites

Handige informatie

Consulaat-generaal	http://www.netherlands.org.au
Australische overheid	http://www.fed.gov.au
Overheids”diensten”	www.australia.gov.au
Informatie over Australische visa	http://dima.gov.au
White Pages	http://www.whitepages.com.au
Yellow Pages	http://www.yellowpages.com.au
Australia Post	www.auspost.com.au
Bureau of Meteorology	www.bom.gov.au
Informatie over “leven in Australie”	www.australia.com
Douane	www.customs.gov.au
Quarantaine Inspectie	www.affa.gov.au

Transport

Sydney Openbaar Vervoer	www.sydneytransport.net.au
Sydney Buses and Ferries	www.sydneybuses.nsw.gov.au
Transport infoline	www.131500.com.au
“Wegenwacht” (NRMA)	www.nrma.com.au
NSW Roads and Traffic Authority (registratie en nummerplaten)	www.rta.nsw.gov.au
City Search	http://www.citysearch.com.au
Where is (Stratengids)	http://www.whereis.com.au
Reisinformatie	www.australianexplorer.com.au
Qantas	http://www.qantas.com.au
Virgin Blue	http://www.virginblue.com.au
Budget Rent a Car (autoverhuur)	www.budget.com.au
Thrifty (autoverhuur)	www.thrifty.com.au
Avis (autoverhuur)	www.avis.com

Tijdelijk verblijf

Hotels in Sydney	http://sydney-hotels.net
Goedkope hotels	http://www.quickbed.com.au http://www.needitnow.com.au http://www.holidayshack.com.au http://www.standbyrates.com.au http://www.takeabreak.com.au
Serviced Appartments	www.atn.com.au/acccom/serviced.html
Rent-A-Home	www.rent-a-home.com.au
The Apartment Service	www.apartmentservice.com.au

Wonen

“Exclusive Relocation” Relocation Agency gerund door de Nederlandse Simone Hoffman	www.exclusiverelocation.com.au
Real Estate websites	www.domain.com.au www.realestate.com.au www.century21.com.au www.raywhite.com.au www.ljhooker.com.au
Rental Property Search	www.rentalpropertysearch.com.au
Department of Fair Trading (informatie over huren/leasen in Sydney)	www.fairtrading.nsw.gov.au
Hypotheektarieven (residential)	www.mortgagechoice.com.au
Huren van meubilair	www.livingedge.com.au www.guestsfurniturehire.com.au www.pabs.com.au

Gas / Licht / Electra etc.

Telstra (Telecommunicatie)	www.telstra.com
Optus (Telecommunicatie + Kabeltv)	www.optus.com.au
Foxtel (Kabeltelevisie)	www.foxtel.com.au
Energy Australia (Electriciteit)	www.energyaustralia.com.au
Integral Energy (Electriciteit)	www.integralenergy.com.au
AGL (Gas en Electriciteit)	www.agl.com.au
Vodafone (mobiele telefoons)	www.vodafone.com.au
Virgin (mobiele telefoons)	www.virginmobile.com.au
Orange (mobiele telefoons)	www.orange.net.au

Verzekeringen

NRMA	www.nrma.com.au
AAMI	www.aami.com.au
AMP	www.amp.com.au
CGU	www.cgu.com.au
Westpac	www.westpac.com.au
Suncorp Metway	www.suncorpmetway.com.au
Australian Unity	www.austunity.com.au

Banken / Financiën

Business Review Weekly	www.brw.com.au
The Financial Review	www.afr.com
Australian Taxation Office	www.ato.gov.au
Wisselkoersen	www.x-rates.com
ANZ Bank	www.anz.com.au
Commonwealth Bank	www.commbank.com.au

Westpac Bank	www.westpac.com.au
National Australia Bank	www.national.com.au
St George	www.stgeorge.com.au
Aussie Home Loans	www.aussiehomeloans.com.au
RAMS Home Loans	www.rams.com.au
Wizard Home Loans	www.ewizard.com.au
Smartline Home Loans	www.smartline.com.au
Mortgage House	www.mortgagehouse.com.au
Your Mortgage	www.yourmortgage.com.au
Residential Mortgage Interest Rates	www.mortgagechoice.com.au

Nieuws / Media

Fairfax	http://market.fairfax.com.au
Sydney Morning Herald	www.smh.com.au
The Daily Telegraph	www.dailytelegraph.news.com.au
The Australian	www.theaustralian.news.com.au
The Sun Herald	www.sunherald.com.au
Various news sources	www.news.com.au

Onderwijs

Choosing a School	www.schoolchoice.com.au
Overzicht privé-scholen	www.isd.com.au
Overzicht openbare scholen	www.schools.nsw.edu.au
Sydney's Child	www.sydneychild.com.au
National Council of Independent Schools	www.ncisa.edu.au
NSW Department of Education and Training	www.det.nsw.edu.au
Education Australia Network	www.edna.edu.au
National Catholic Education Commission	www.ncec.catholic.edu.au
Catholic Education	www.ceo.syd.catholic.edu.au
Montessori Schools in Inner Sydney Suburbs	www.icma.com.au
TAFE (Technical and Further Education)	www.tafe.com.au
NSW Board of Adult and Community Education	www.bace.nsw.gov.au
University of New South Wales	www.unsw.edu.au
University of Sydney	www.usyd.edu.au
University of Technology Sydney	www.uts.edu.au
University of Western Sydney	www.uws.edu.au
Macquarie University	www.mq.edu.au
American International School, Sydney	www.amschool.com.au
International Baccalaureate Organization (IBO)	www.ibo.org

Gezondheidszorg

Health Insurance Commission (Public health care)	www.hic.gov.au
Australian Department of Health and Aged Care	www.health.gov.au
New South Wales Ambulance Service	www.asnsw.health.nsw.gov.au
AXA (Private health insurance)	www.axa.com.au
MBF (Private health insurance)	www.mbf.com.au
HCF (Private health insurance)	www.hcf.com.au
NIB (Private health insurance)	www.nib.com.au
NRMA (Private health insurance)	www.nrma.com.au

Werk

Employment & Workplace Relations Information	www.workplace.gov.au
Department of Employment & Workplace Relations	www.dewrsb.gov.au
Job Guide	www.jobguide.detya.gov.au
National Office of Overseas Skills Recognition	www.detya.gov.au/noosr
My Career	www.mycareer.com.au
Seek	www.seek.com.au
Australian Job Search	www.jobsearch.dewrsb.gov.au
Job Search	www.jobsearch.gov.au
Career One	www.careerone.com.au

Recreatie

Movies	http://www.yourmovies.com.au
Extensive Information on Sydney	www.sydney.com.au
Things to Do in Sydney	www.thingstodo.com/au/nsw
Further Information on Sydney	www.cityofsydney.nsw.gov.au
The State Theatre	www.statetheatre.com.au
Hoyts Cinemas	www.hoyts.com.au
Greater Union Cinemas	www.greaterunion.com.au
Village Cinemas	www.village.com.au
Explore Sydney	www.atstravel.com.au
Darling Harbour	www.darlingharbour.com.au
Art Gallery of New South Wales	www.artgallery.nsw.gov.au
Sydney Aquarium	www.sydneyaquarium.com.au
Powerhouse Museum	www.phm.gov.au
Australian National Maritime Museum	www.anmm.gov.au
Australia's Wonderland (Theme Park)	www.wonderland.com.au
Imax Theatre	www.imax.com.au
Taronga Zoo	www.zoo.nsw.gov.au
Harbour Bridge Climb	www.bridgeclimb.com.au

Living in NSW	www.about-australia.com/nsw.htm
NSW Tourism	www.tourism.nsw.gov.au
Ticketek	www.ticketek.com.au

“Winkelen”

Tweedehands	http://www.tradingpost.com.au
Shopping online	http://www.shopfast.com.au
Trading Post	http://www.tradingpost.com.au
Queen Victoria Building	www.qvb.com.au
Bargain Shoppers Guide to Sydney	www.bargainshopper.com.au
Sydney Shopping	www.sydney-shopping.com.au
Myer / Grace Bros - Department Store Shopping	www.myer.com.au
David Jones	www.davidjones.com.au
Westfield Shopping Centres	www.westfield.com.au
Woolworths Supermarket	www.woolworths.com.au
Franklins Supermarket	www.franklins.com.au
Coles Supermarkets	www.coles.com.au
Tokens of Living (Meubilair)	www.tokens.com.au

Uit eten

Cheap Eats	www.cheapeats.com.au
Dining Around Sydney	www.bestrestaurants.com.au
Cafes, Bars, Restaurants	www.eatstreetsatnight.com.au
McDonalds	www.mcdonalds.com.au
KFC	www.kfc.com.au
Pizza Hut	www.pizzahut.com.au

Voor families

Nappy Bag Book (luiers)	www.nappybag.com.au
National Family Day Care Council	www.familydaycare.com.au
Children’s Services New South Wales	www.csnsw.org.au
Babysit en schoonmaakServices	Nanny and Housekeeping Services
Dial An Angel (babysitters)	www.dial-an-angel.com.au
Babysit en schoonmaakservice	www.nannies-housekeepers.com.au
Babysit service	www.nanniesandhelpers.com.au

Overig

Opvoeding Honden	www.dontfretpet.com.au
------------------	--

4 Activiteitenkalender

Januari

- Sydney Festival – gratis ‘outdoor events’, zoals muziek, theater en dans

Februari

- Chinees Nieuw Jaar en festiviteiten
- Indie Film Show Tropfest
- Opera in the Park

Maart

- Gay and Lesbian Mardi Gras

April

- Sydney Royal Easter Show – een 12 dagen durende Paasfestijn
- ANZAC Day (25 April)

Mei

- Sydney Writers Festival
- Mercedes Australian Fashion Week

Juni

- Opening Snow-skiing season
- Sydney Film Festival

Juli

- Sydney International Boat Show
- Yulefest in de Blue Mountains (Kerstmis in juli)

Augustus

- City to Surf – 14 km race/loop, start in de stad en eindigt in Bondi Beach

September

- Rugby League Grand Final
-

Oktober

- Manly International Jazz Festival
- Sydney Comedy Festival
- Sculpture by the Sea – 2 weken durend beeldtentoonstelling, van Bondi tot Tamarama

November

- Melbourne Cup, Flemington Racecourse Melbourne. ‘The race that stops the nation’.

December

- Carols by Candlelight, The Domain
- Sydney to Hobart Yacht Race (Boxing Day)

• **Internationale Kledingmaten**

Mannen

Pakken, jassen, truien

Australië	12		14		16		18		20
United States	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Engeland	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Europa	44	46	48	49 ½	51	52 ½	54	55 ½	57

Overhemden

Australië	37	38	39	41	42	43	44	45
United States	14 ½	15	15 ½	16	16 ½	17	17 ½	18
Engeland	14 ½	15	15 ½	16	16 ½	17	17 ½	18
Europa	37	38	39	41	42	43	44	45

Schoenen

Australië	6	7	8	9	10	11	12
United States	7	8	9	10	11	12	13
Engeland	6	7	8	9	10	11	12
Europa	40	41	42	43	44 ½	46	47

Vrouwen

Jurken, pakken, jassen, truien

Australië	10	12	14	16	18	20
United States	8	10	12	14	16	18
Engeland	10	12	14	16	18	20
Europa	38	40	42	44	46	48

Schoenen

Australië	5	5 ½	6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½	9
United States	5	5 ½	6	6 ½	7	7 ½	8	8 ½	9
Engeland	3 ½	4	4 ½	5	5 ½	6	6 ½	7	7 ½
Europa behalve	35	36	36	37	37	38	38	39	39
Frankrijk	35	35	36	37	38	38	39	39	40

G. INDEX

- 457-visum, 9
ABN (Australian Business Number), 12
Activiteiten, 39, 40
afdingen, 41
all-risk verzekering, 16
American International School, 33
ANCOC, 11
ATM (Automatic Teller Machine), 21
ATO (Australian Taxation Office), 18
Australian citizen, 10
Australian citizenship, 10
Australian Geographic, 38
Australian Reptilepark in Gosford, 48
Australische High School Certificate (HSC), 33
Auto kopen en verkopen, 17
Auto's, 16
Autoverzekering, 16
Baby-bonus, 27
babysitter, 41
Banken, 21
Before and After School Care, 32
Belasting, 18, 19
Belasting op inkomsten uit natura, 19
belastingdienst, 12, 19, 20
belastingvoordeel, 19
BENZINE, 53
bibliotheek, 11, 12
'blue bottles', 49
'bond' (borgsom), 15
B-Pay, 22
BSB-nummer, 21
bulkbilling, 24
Business School, 35
BVN (Beste van Vlaanderen en Nederland), 46
BYO, 42
Capital Gains Tax, 19
cheque, 21
City Council, 11
co-ed, 30
Comprehensive/ Third party' verzekering, 16
condition report', 14
Consulaat-Generaal, 8, 10, 17, 27, 44, 56
Consultatiebureau, 27
Contract-werk, 12
cooling off period, 15
cork fee, 42
credit card, 21
cultuur en de historie, 11
DACC, 11
Daycare Centre, 31
DIMIA, 9
Direct Debit, 21
Domestic Workers' Compensation, 23
Douane, 43
dubbele nationaliteit, 10
Dutchies Delights, 39
Dutchlink, 11, 43
'Early Childhood Centre', 27
EFTPOS, 21
Eigen bedrijf, 12
E-tag, 16
Family Day Care, 31
Fishmarket, 38
Fooien, 41
Fringe Benefits Tax, 19
geboorte, 25
Geboortecentrum, 26
Gemeentehuis, 11
General Practitioner (GP), 24
Gezondheidszorg, 24
Global Connection, 8
Golftoernooi, 44
Good School Guide, 33
Green Slip Insurance, 16
Gregory's, 6
Hestia-cursussen, 8
Hockeyen, 44
Hollandse feestpakketten, 39
Home Based Childcare, 31
homohuwelijk, 20
Huishoudelijke hulp, 41
Huiswerk, 32
Huizen, 14
Huizen huren, 14
Huizen kopen, 15
huurprijs, 14
Hypotheken, 15

IB-examen, 33
 IB-examen (International Baccalaureat), 33
IKEA, 37
 inentingspapieren, 54
 ING Direct, 22
 Inkomstenbelasting, 18
 inschrijving, 54
 internationaal rijbewijs, 17
 Internationale (vrouwen)clubs, 45
 Internationale transfers, 22
 Internet, 45
 Kabel TV, 46
 keuring, 16
 kinderbijslag, 27
 Kinderdagverblijven, 31
 Kindergarten, 31, 32
 Kledingmaten, 63
klusjesman, 15
 Koffie, 42
 koffieochtend, 43
 Koninklijk Instituut voor de Tropen, 8
 kroketten, 39
 Lagere scholen, 31
 Lampenfittingen, 43
 Living Away from Home Allowance, 9, 19
Living Away From Home Allowance, 15, 19
 Living Away From Home Allowance (LAFHA), 19
 luiers, 54
 makelaarskantoren, 16
 Markten, 38
 Medicare, 18, 19, 20, 24, 25, 51
Medicare levy, 18
meubilair uit Europa, 39
 Middelbare scholen, 32
 Mobiele Netwerken, 45
Money order, 22
 Montessori scholen, 33
Mothergroups, 27
 Naschoolse opvang, 32
 nationaliteitswetgeving, 10
Nederlanderscha, 10
 Nederlands Golftoernooi, 44
 Nederlandse etenswaren en winkels, 38
 Nederlandse school de Kangoeroe, 33
 Nederlandse TV, 46
 Neerlandia, 38
 NOB, 34
NOODGEVALLEN, 2
 NTC-school, 33
packaging, 19
 Packaging, 20
 Particuliere ziektekostenverzekeraars, 25
 paspoort, 8
 Pensioen, 20
permanent resident, 9, 17, 24, 26
Pink Slip, 16
 Playgroups, 30
 postkantoor, 11
 Pre-Schools, 31
Private Health Insurances, 25
 private school, 30
 psychologie, 6
public debating, 32
 public schools, 30
 puntensysteem, 9, 17, 21
 Quest for Life Centre, 6
 radio, 46
 Red-Backed Spider, 47
 Register of Encumbered Vehicles (REVS), 17
 rekening, 21
 Rekenniveau, 31
 relocation agency, 14
 Renting Guide, 14
 Rijbewijs, 17
 Rijkswet op het Nederlanderschap, 10
 Road Users' Handbook, 17
 rotszwembaden, 49
 RTA (Road Transport Authority), 16, 17
savings, 21, 51
 Schooljaar, 31
selective high schools, 32
 Shared care, 26
 slangen, 47
 Slangen, 48
 sociaal en cultureel, 11
 Spinnen, 47
 staatsburgerschap, 27

stranden, 49
 stratenboek, 6
 studentenvisum, 9
superannuation, 20
Supermarkten, 37
Surcharge levy, 18
 swiftnummer, 22
 Sydney Funnel-Web Spider, 47
 Sydney Visitor Centre, 40
 Tax File Number, 12, 20
 tax pack, 18
 Technical And Further Education (TAFE), 34
 Telefoon, 45
 telefoonkaart, 46
temporary resident, 9, 15, 20, 27
 tennistoernooi, 43
 TFN (Tax File Number), 12
 The Dutch Shop 't Winkeltje, 38
 Toegangscodes, 46
 toeristenvisum, 9
Tokens of Living, 39
 Tolwegen, 16
 Total Employment Costs (TEC), 20
 Total Fire Ban', 50
 Tourist Information Centre, 40
 UBD, 6
 Uitgaansleven, 40
uitpak-service, 15
 uniform, 30, 32
 Universiteit, 34
 Vaste baan, 12
 verblijfs- en werkvergunningen, 9
 verhuisfirma, 15
 verhuurbedrijven, 15
 Vermogenswinst belasting, 19
 Verzekeringen, 21, 22
 verzekeringsbedrijven, 16
 Visa, 9
 Voedselallergieën, 28
 voltage, 43
 wasmachine, 53
 Water restricties, 50
 WA-verzekering, 16, 22
wear and tear, 15
 wegenbelasting, 16
 Werken, 12
 werkvergunning, 9, 12
 wervings- en selectiebedrijven, 12
 Winkels, 37
 woon-werk verkeer, 18
 Ziekenhuizen, 28
 ziektekostenverzekering, 18, 19, 24, 25
 Zwangerschap, 25

NAWOORD

Een boek als dit is niet door één iemand geschreven. Daarom wil ik op deze allerlaatste bladzijde iedereen bedanken die heeft meegeholpen.

Suzan van der Kerk en Peter Paul Bloemsma, die zijn begonnen met schrijven zodat het echt ging gebeuren; Madelien de Planque voor het voorwoord; Susan Holgate voor de eerste kritische noot. Verder noem ik, niet in volgorde van belangrijkheid, Simone Hoffman, Annerie Turner, Patricia Evers, Irene Grootendorst, Derk Dammers, Bert Heskes, Justine van der Brandeler, Helene van Scherpenzeel, Pascal van der Loo, Caroline Gallagher, Marlies van Soest, Michelle Stekelenburg, Lisette Morgan, Irmie Corder, Akky van Ogtrop, Kiki Paul, Liesbeth van der Sanden. Marnix Godschalk wil ik toch apart noemen voor zijn taalkundig inzicht met positief kritische noot en Leonoor Hosman, die met haar secretariële vaardigheden de lay-out heeft verzorgd.

Louise Tuijt-Snippe
Sydney, april 2004

NAWOORD BIJ DE 2^e VERSIE

Een boek als dit op het internet zetten, was een grote gok. “Zouden Nederlanders die naar Sydney verhuizen het wel kunnen vinden?”, “Staat alles wat je wilt weten er wel in?” zijn twee van de vele vragen die wij als samenstellers hadden.

Gelukkig, na twee jaar, kunnen wij zeggen dat tientallen mensen het hebben gevonden, gedownload, geprint en vooral gebruikt.

Ook voor het bijwerken en actualiseren van versie 2 hebben talloze mensen ideeën aangedragen: Heel veel dank hiervoor, zo blijft het een bruikbaar en hanteerbaar boek.

Nicole Vlek heeft het initiatief genomen om de eerste versie bij te werken, Leonoor Hosman heeft, wederom, vele uren besteed om aanvullingen en vervangingen te verwerken, en het ook nog leesbaar te houden.

Louise Tuijt-Snippe
Sydney, april 2006

*N.B. Eventuele op- en aanmerkingen, aanvullingen etc. graag mailen naar:
NedSchoolSydney@hotmail.com*